

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 991

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 28 octombrie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 223 din 29 aprilie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă	2–4
Decizia nr. 271 din 29 mai 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1 ¹)-(1 ³), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) teza a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său	5–9
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
907. — Hotărâre privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	10–31

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 223

din 29 aprilie 2025

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. a)
din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia-Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă. Excepția a fost ridicată de Cornelia Flori în Dosarul nr. 6.471/63/2016 al Curții de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 700D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens arată că este apanajul legiuitorului să decidă cazurile generale de acordare a indemnizației de șomaj, respectiv al judecătorului să aprecieze dacă o anumită situație se încadrează sau nu în aceste dispoziții legale, legiuitorul aflându-se în imposibilitatea de a reglementa în mod detaliat în cadrul unei legi toate situațiile particulare care ar putea intra sub incidența dispoziției generale. De asemenea, judecătorul constituțional nu se poate substitui legiuitorului pentru a completa dispozițiile legale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 februarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 6.471/63/2016, **Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă**. Excepția a fost ridicată de Cornelia Flori într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații formulate împotriva deciziei de respingere a cererii de acordare a dreptului la indemnizația de șomaj.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 76/2002 sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), ale art. 16, 47 și ale art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituție. În acest sens arată că sintagma „*le-au încetat raporturile de muncă din motive neimputabile lor*” nu este suficient de clară, întrucât nu explică în lege ce motive de încetare a contractului de muncă sunt neimputabile salariaților. Aceste motive sunt clarificate doar în normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002.

6. De asemenea, situații în esență similare, precum încetarea de drept a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată ca urmare a faptului că o persoană care a ocupat funcția didactică de asistent universitar nu a obținut în termenul prevăzut de lege titlul de doctor, pe de o parte, și încetarea contractului individual de muncă pe durată nedeterminată prin concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului, în cazul în care salariatul nu corespunde profesional locului de muncă în care este încadrat, pe de altă parte, sunt tratate deosebit din punctul de vedere al dreptului la indemnizația de șomaj. Diferențele dintre caracterele juridice specifice ale situației de fapt reglementate legal și caracterele juridice ale situației de fapt nereglementate legal nu sunt suficient de consistente pentru a justifica un tratament diferit.

7. Întrucât nu rezultă în mod clar dacă ipoteza încetării de drept a contractului de muncă prevăzută de art. 362 alin. (3) și (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011 reprezintă o cauză de încetare a contractului individual de muncă din motive neimputabile salariatului, care dă dreptul la indemnizație de șomaj, nefiind prevăzută în art. 17 din Legea nr. 76/2002 și nici în normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 174/2002, deși este o situație similară din punct de vedere juridic cu necoresponderea profesională, se încalcă dreptul la ajutor de șomaj.

8. Totodată, autoarea excepției învederează că indicarea situațiilor în care raporturile de muncă au încetat din motive neimputabile angajaților se face prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, inferioară unei legi organice, și nu prin lege, astfel că se încalcă art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituție, potrivit căruia protecția socială se reglementează prin legi organice.

9. **Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens arată că este rolul legiuitorului să aprecieze în exclusivitate care sunt situațiile care permit acordarea indemnizației de șomaj, iar aceste cazuri pot fi reglementate de o manieră generală, situație în care îi revine instanței de judecată rolul de a interpreta legea în raport cu

fiecare situație de fapt incidentă în speța în care este sesizată. Legiuitorul are dreptul să reglementeze care sunt cazurile de încetare din motive neimputabile angajaților, iar instanța de judecată are dreptul să interpreteze legea la cazurile deduse judecătii. Art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituție prevede că regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele, patronatele și protecția socială se reglementează prin legi organice, fără ca prin regim general să se înțeleagă toate cazurile specifice de încetare a raporturilor de muncă, care ar fi neimputabile angajaților și care ar conduce deci la acordarea indemnizației de șomaj. Or, explicarea situațiilor în care se consideră că raporturile de muncă au încetat din motive neimputabile se face în normele metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, tocmai pentru că există o multitudine de astfel de cazuri, unele care nu pot fi prevăzute de legiuitorul primar, iar adoptarea de norme metodologice este mult mai facilă și ar fi deci în interesul salariaților ca procesul de reglementare a unor asemenea cazuri să fie mult mai rapid și mai flexibil. Hotărârile Guvernului nu pot fi supuse controlului Curții Constituționale în privința încălcării, dar pot fi contestate în fața instanței de contencios administrativ, nefiind deci în afara cenzurii unei instanțe.

10. În consecință, nu se poate susține că o eventuală discriminare nu ar putea fi reparată prin niciun mijloc legal sau că s-ar încălca și accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr. 217 din 15 mai 2003 că motivele încetării contractului individual de muncă și cele ale neîncadrării în muncă, dacă acestea sunt sau nu sunt imputabile persoanei care solicită acordarea indemnizației de șomaj, îndeplinirea tuturor condițiilor cumulative sau speciale pentru ca persoana respectivă să poată fi încadrată în categoria șomerilor și pentru a putea beneficia de indemnizație de șomaj, sunt împrejurări de fapt ale căror cercetare și stabilire intră în competența autorităților cu atribuții în legătură cu aplicarea Legii nr. 76/2002, iar în caz de conflict, în competența instanțelor judecătorești, urmând ca, în baza situației de fapt corect stabilite, să aplice în mod corespunzător dispozițiile Legii nr. 76/2002.

11. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 17 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și

stimularea ocupării forței de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 6 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare. Examinând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că, în realitate, critica de neconstituționalitate vizează doar dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 76/2002, astfel că doar acestea vor constitui obiect al controlului de constituționalitate. Dispozițiile de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 17 alin. (1) lit. a): „În vederea stabilirii dreptului de indemnizație de șomaj, șomerii prevăzuți la art. 16 lit. a) sunt persoanele care se pot găsi în una dintre următoarele situații: a) le-au încetat raporturile de muncă din motive neimputabile lor;”.

15. Autoarea excepției apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (5) privind obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 47 referitor la nivelul de trai și art. 73 alin. (3) lit. p) privind reglementarea prin lege organică a regimului general privind raporturile de muncă, sindicatele, patronatele și protecția socială.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 16 și 17 din Legea nr. 76/2002 reglementează categoriile de beneficiari ai prevederilor acestei legi, articolul de lege supus controlului de constituționalitate stabilind una dintre categoriile de situații care dau dreptul șomerilor prevăzuți la art. 16 lit. a) la obținerea indemnizației de șomaj, respectiv cea în care raporturile de muncă au încetat din motive neimputabile salariaților.

17. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că aceste dispoziții de lege sunt lipsite de claritate și previzibilitate, întrucât nu precizează care sunt acele situații în care se poate considera că încetarea raportului de muncă a avut loc din motive neimputabile salariatului.

18. Față de această critică, Curtea reține că, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Curtea a reținut însă și că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013). Totodată, prin Decizia nr. 772 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 3 mai 2017, paragrafele 22 și 23, Curtea Constituțională a reținut că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de

domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, și Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragraful 109).

19. Având în vedere aceste repere jurisprudențiale, Curtea apreciază că reglementarea criticată, deși nu conține în cuprinsul său o enumerare a situațiilor care constituie o încetare a raportului de muncă din motive neimputabile salariatului, întrunește cerințele de claritate și previzibilitate a legii. Astfel, Curtea observă că dispozițiile art. 5 din normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 174/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 181 din 18 martie 2002, enumeră motivele neimputabile, în sensul art. 17 alin. (1) din Legea nr. 76/2002, astfel că persoanele interesate pot, printr-o interpretare coroborată a dispozițiilor legale, să cunoască dacă se află sau nu într-o situație care le permite obținerea dreptului la indemnizația de șomaj. Constituția nu interzice, ci, din contră, permite Guvernului, prin prevederile art. 108 alin. (2), să emită hotărâri pentru organizarea executării legilor.

20. O astfel de reglementare nu este contrară nici art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituție, așa cum susține autoarea excepției, întrucât dispozițiile art. 5 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002 nu stabilesc prin ele însele cauze de încetare a raporturilor de muncă sau de serviciu, ci doar enumeră, în scop clarificator, care sunt acele situații care pot fi

considerate ca nefiind imputabile salariatului, în sensul art. 17 alin. (1) din Legea nr. 76/2002, făcând trimitere însă la acte normative în care sunt reglementate la nivel primar aceste situații.

21. În ceea ce privește criticile raportate la art. 16 și 47 din Constituție, Curtea reține că acestea pun în discuție, în realitate, o problemă de interpretare a legii, respectiv dacă art. 362 alin. (3) și (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, poate fi interpretat sau nu ca o cauză de încetare a raportului de muncă din motive neimputabile salariatului. Invocând prevederile constituționale ale art. 16 și 47, autoarea excepției pledează în favoarea interpretării acestor dispoziții de lege ca reprezentând un caz de desfacere a contractului de muncă din motive neimputabile salariatului. Or, Curtea reține, pe de o parte, că dispozițiile art. 362 alin. (3) și (4) din Legea nr. 1/2011 nu constituie obiect al excepției de neconstituționalitate, iar, pe de altă parte, că, așa cum a statuat și prin Decizia nr. 217 din 15 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 17 iunie 2003, motivele încetării contractului individual de muncă și cele ale neîncadrării în muncă, dacă acestea sunt sau nu sunt imputabile persoanei care solicită acordarea indemnizației de șomaj, îndeplinirea tuturor condițiilor cumulative sau speciale, pentru ca persoana respectivă să poată fi încadrată în categoria șomerilor și să poată beneficia de indemnizație de șomaj, sunt împrejurări de fapt ale căror cercetare și stabilire intră în competența autorităților cu atribuții în legătură cu aplicarea Legii nr. 76/2002, iar în caz de conflict, în competența instanțelor judecătorești, urmând ca, în baza situației de fapt corect stabilite, să aplice în mod corespunzător dispozițiile Legii nr. 76/2002.

22. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cornelia Flori în Dosarul nr. 6.471/63/2016 al Curții de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 aprilie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă
coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea
și funcționarea Curții Constituționale,
semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Patricia-Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 271

din 29 mai 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1¹)-(1³), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) teza a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 697 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Credit Europe Bank (România) — S.A. în Dosarul nr. 12.506/281/2020 al Judecătorei Ploiești și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 35D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în această materie, menționând în acest sens Decizia nr. 752 din 14 decembrie 2023.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 28 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 12.506/281/2020, **Judecătoria Ploiești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 697 alin. (1) din Codul de procedură civilă**. Excepția a fost ridicată de Credit Europe Bank (România) — S.A. într-o cauză având ca obiect soluținarea contestației formulate împotriva unei notificări depuse în temeiul Legii nr. 77/2016, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 52/2020.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, se susține, în esență, că Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, este neconstituțională, având în vedere lipsa motivării reale a legii și adoptarea acesteia fără consultarea prealabilă a Băncii Naționale a României.

6. Se mai susține că prin legea analizată au fost reglementate prezumții absolute de impreviziune, raportat la praguri valorice ale căror relevanță și oportunitate nu au fost în niciun fel fundamentate și motivate de către legiuitor. Condiția motivării este esențială, tocmai pentru a permite atât înțelegerea rațiunilor care stau la baza reglementării, cât și controlul de constituționalitate a legii.

7. De asemenea, expresia „reprezintă impreviziune” este neclară, echivocă, pentru că nu se înțelege ce condiții a avut legiuitorul în vedere cu privire la impreviziune, dacă sunt cele care rezultă din cuprinsul art. 1.271 din Codul civil și din deciziile Curții Constituționale sau dacă a avut în vedere numai unele dintre aceste condiții.

8. O primă interpretare posibilă este în sensul că această expresie evocă toate condițiile legale ale impreviziunii prevăzute de art. 1.271 din Codul civil, pentru că legiuitorul nu distinge între acestea. A doua interpretare posibilă este în sensul că sintagma „reprezintă impreviziune” nu acoperă toate condițiile impreviziunii, situație în care ar trebui să se analizeze textul în raport cu toate condițiile pe care le instituie art. 1.271 din Codul civil. Astfel, este practic anihilat caracterul judiciar al impreviziunii statuat de Curtea Constituțională în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, încălcându-se forța obligatorie a deciziilor Curții Constituționale. Rolul judecătorului devine unul formal, decorativ și își pierde substanța. Rezultă că echitatea caracterului vădit injust al executării obligației de către debitor trebuie să rămână un atribut suveran al instanței judecătorești, al cărei rol și a cărei existență înseși ar fi grav denaturată în situația în care ideea de dreptate ar fi prezumată absolut de lege, fără a mai fi necesară intervenția judecătorului pentru ca, pe baza legii, acesta să distingă ceea ce este just de ceea ce este injust.

9. Cum rolul instituției juridice a impreviziunii este echilibrarea contractului care s-a dovedit excesiv de oneros pentru părți, rezultă că efectul aplicării impreviziunii nu poate fi dezechilibrarea contractului în favoarea celeilalte părți, în concret, în defavoarea creditorului, ale cărui drepturi sunt total ignorate de noile prevederi legale, în sensul că se face abstracție de impactul pe care o creștere a cursului valutar o poate genera în activitatea sa complexă, din care face parte și contractul de credit.

10. Sintagma pe „durata executării contractului” ridică probleme de neconstituționalitate câtă vreme nu rezultă dacă procentul de 52,6% se determină ca urmare a fluctuațiilor de curs valutar intervenite pe întreaga durată a executării contractului de credit, până la momentul formulării notificării de dare în plată, cumulat, sau dacă se consideră impreviziune doar în situația în care, la un moment dat, pe durata executării contractului de credit, spontan, excepțional și imprevizibil, intervine o creștere bruscă a cursului valutar ce depășește cursul de la încheierea contractului cu 52,6%.

11. Textul legal face abstracție de caracterul complex al obligației ce revine debitorului, mai exact de împrejurarea că întinderea obligației de rambursare a debitorului nu este influențată doar de variația cursului valutar, ci și de evoluția dobânzii, respectiv a indicelui de referință la care se raportează dobânda (Libor, în cazul creditelor în franci elvețieni, Euribor în cazul creditelor în euro).

12. De asemenea, textul încalcă și dispozițiile art. 44 alin. (1) din Constituție, privind dreptul de proprietate privată al creditorului câtă vreme, în mod nediferențiat, în funcție de elementele descrise mai sus, se prezumă impreviziunea. Consecința constă în modificarea condițiilor contractuale inițial agreeate, prin adaptarea acestora în favoarea debitorului, creditorul nemaiaivând, prin ipoteză, dreptul de a solicita contraprestațiile în condițiile agreeate, cu toate că modalitatea în care a intervenit fluctuația cursului valutar nu se circumscrie

în concret unui eveniment excepțional care să facă excesiv de oneroasă și vădit injustă executarea obligației de către debitor.

13. Se menționează că modalitatea în care este conceput textul criticat face imposibilă pentru creditor exercitarea dreptului la apărare și accesul efectiv la justiție. Creditorul este pus în situația de a nu avea reprezentarea cadrului legal la care se raportează pentru a verifica îndeplinirea cazului de impreviziune invocat de către debitor, astfel încât apare neclar dacă este sau nu cazul să formuleze contestație la notificarea debitorului, respectiv dacă și în ce condiții o astfel de contestație ar fi întemeiată sau nu, încălcându-se astfel dreptul la apărare al creditorului și dreptul la un proces echitabil.

14. Din această perspectivă, nici ipoteza de la art. 4 alin. (11) lit. b) din Legea nr. 77/2016 nu este însoțită de vreo motivare. Astfel, nu este motivată instituirea creșterii de peste 50% a obligației de plată drept cauză de impreviziune, textul nefiind corelat nici cu Legea privind plafonarea dobânzilor, act normativ adoptat de Parlament, încă nepromulgat la data ridicării excepției de neconstituționalitate, în cuprinsul căruia sunt instituite plafoane maxime ale dobânzilor ce pot fi percepute de bancă, legea instituind și remedii în acest sens, care însă nu au nicio legătură cu impreviziunea.

15. În cea de-a doua interpretare, care presupune că trimiterea pe care o face textul la dispozițiile art. 4 alin. (13) are rolul de a arăta că, pentru a fi în prezența unui caz de impreviziune în această ipoteză, trebuie să fie îndeplinit și unul dintre cazurile de impreviziune prezumată absolut de art. 4 alin. (11) la care face trimitere art. 4 alin. (13), în plus față de executarea silită a imobilului ipotecat, respectiv să fie incidentă fluctuația cursului valutar cu peste 52,6% față de cursul de la data încheierii contractului sau obligația de plată lunară a creditului să fi înregistrat o creștere de peste 50%, ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă, iar oricare dintre cele două ipoteze să se fi menținut pe o durată de cel puțin 6 luni anterior înregistrării notificării de dare în plată, atunci, oricum, textul este viciat de neconstituționalitate prin raportare la motivele de neconstituționalitate invocate în legătură cu art. 4 alin. (11) lit. a) și b) și prin raportare la art. 4 alin. (13).

16. Se mai susține că, instituirea celor două prezumții absolute de impreviziune de la art. 4 alin. (11) lit. a) și b) din Legea nr. 77/2016, însoțite de sintagma generică „reprezintă impreviziune”, generează riscul extinderii aplicării acestor criterii (prin analogie) și în cazul altor contracte cu executare succesivă, străine de reglementarea Legii nr. 77/2016.

17. Cu privire la termenul de 6 luni se arată că este imposibil de stabilit că o creștere a cursului valutar/a obligației de plată lunară este constantă și ireversibilă numai pentru că această creștere s-a menținut pe o perioadă de 6 luni anterior transmiterii notificării de dare în plată, textul fiind lipsit de orice fundamentare. Intervalul de timp scurt propus prin prevederea analizată nu permite concluzia că respectiva creștere este ireversibilă, fiind necesară trecerea unei perioade mult mai îndelungate (ani de zile) pentru ca o astfel de concluzie să poată fi stabilită, cu atât mai mult în cazul creditelor acordate pe o perioadă lungă de timp — 25-30 de ani. Așadar, legea nu este clară, instituie prezumții absolute care împiedică accesul liber la justiție al creditorului și încălcă deciziile Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

18. **Judecătoria Ploiești** își exprimă opinia în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate.

19. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este menționat în dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 697 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Însă, din analiza înscrisurilor aflate la dosar, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 4 alin. (11)-(13), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) teza a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 13 mai 2020, în ansamblul său. Dispozițiile de lege criticate în mod punctual au următorul cuprins:

— art. 4 alin. (11) din Legea nr. 77/2016: „*Reprezintă impreviziune:*

a) *pe durata executării contractului de credit, cursul de schimb valutar, aplicabil în vederea cumpărării monedei creditului, înregistrează la data transmiterii notificării de dare în plată o creștere de peste 52,6% față de data încheierii contractului de credit. În vederea calculării procentului de 52,6% se va avea în vedere cursul publicat de Banca Națională a României la data transmiterii notificării de plată și cursul de schimb publicat de Banca Națională a României la data încheierii contractului de credit;*

b) *pe durata executării contractului de credit, obligația de plată lunară înregistrează o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă.”;*

— art. 4 alin. (12) din Legea nr. 77/2016: „*În scopul aplicării prevederilor prezentei legi este necesară menținerea pragurilor valorice prevăzute la alin. (11) lit. a) și b) în ultimele 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată.”;*

— art. 4 alin. (13) din Legea nr. 77/2016: „*Prezumțiile prevăzute la alin. (11) au caracter absolut. Creditorul care formulează contestație, conform art. 7, are obligația de a dovedi omisiunea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a notificării de dare în plată, prevăzute la alin. (1) lit. a)-d).”;*

— art. 4 alin. (3) și (4) din Legea nr. 77/2016: „(3) *Impreviziunea este prezumată în favoarea consumatorului, care formulează o notificare în condițiile art. 5 sau art. 8 alin. (5).*

(4) *Echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale.”;*

— art. 8 alin. (5) teza a treia din Legea nr. 77/2016: „[...] *Dispozițiile art. 4 alin. (13) se aplică în mod corespunzător.”;*

23. Autoarea excepției apreciază că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) privind principiul statului de drept și al calității legii și al securității juridice, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 124 alin. (1) privind înfăptuirea justiției, art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale. Se mai invocă și art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra prevederilor art. 4 alin. (11)-(13), (3) și (4) și ale art. 8 alin. (5) teza a treia din Legea nr. 77/2016, precum și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 21 septembrie 2021, Decizia nr. 447 din 13 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 3 ianuarie 2024, Decizia nr. 749 din 14 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 866 din 29 august 2024, și Decizia nr. 750 din 14 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 30 august 2024, prin care a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate.

25. Prin Decizia nr. 750 din 14 decembrie 2023, precitată, paragraful 82, referitor la critica de neconstituționalitate extrinsecă, potrivit căreia la adoptarea Legii nr. 52/2020 nu s-a solicitat avizul Băncii Naționale a României, conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 30 iunie 2004, Curtea a statuat că Banca Națională a României nu este o instituție fundamentală, reglementată prin Constituție, astfel că solicitarea avizului său nu reprezintă un standard de constituționalitate, și că în discuție este o chestiune de drept civil, respectiv reglementarea ipotezelor de impreviziune care pot duce la încetarea contractului de credit prin darea în plată a imobilului ipotecat, astfel că nu intră în atribuțiile Băncii Naționale a României avizarea cazurilor de impreviziune, operațiune esențialmente de drept civil. Prin urmare, Curtea a reținut că Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, nu încalcă art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție prin raportare la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004.

26. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate, Curtea a reținut că acestea vizează în principal problema reglementării unor prezumții absolute de impreviziune. Pentru a determina dacă ele se plasează în sfera riscului supraadăugat al contractului de credit, trebuie să se aibă în vedere criteriile consistenței valorice și persistenței temporale a fluctuației în sensul Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020. Pe baza acestor criterii, legea analizată a fixat (i) consistența valorică a diferenței de curs valutar dintre valoarea monedei naționale și a celei străine la un procent de 52,6% raportată la data contractării creditului și (ii) persistența temporală circumscrisă la o perioadă de 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată, perioadă în care diferența de curs valutar antereferită trebuie să se mențină.

27. Cu privire la consistența valorică a diferenței de curs, s-a reținut că art. 4 alin. (1¹) lit. a) din Legea nr. 77/2016 reglementează o prezumție de impreviziune care valorifică o creștere a cursului valutar de peste 50%, ceea ce reprezintă o abatere de la obșnuitul unor fluctuații valutare. Curtea a subliniat că încheierea contractelor în monedă străină implică un risc valutar, risc care nu se poate transforma *de plano* într-o cauză de încetare a utilității sociale a contractului de credit. Prin urmare, riscul valutar nu are valențe subiective, ci obiective, astfel că impreviziunea întemeiată pe acesta nu ține seama de tipul sau durata contractului de credit sau de percepția ulterioară sau în timp a debitorului/creditorului. Ceea ce contează este ca legea să prezume că un risc valutar de o anumită consistență nu a putut face obiectul *in concreto* al unei previzionări de către niciuna dintre părțile contractului, trecând dincolo de puterea de prevedere a acestora. Faptul că legiuitorul nu a reglementat în mod distinct diferențele de risc valutar care se constituie în cazuri de impreviziune, în funcție de durata contractului de credit, nu demonstrează decât că toate situațiile trebuie tratate cu aceeași unitate de măsură, evitându-se, astfel, eventualele situații de inegalitate între debitori/creditori, după caz. Mai mult, pentru a preveni astfel de situații, creditorii (profesioniști) trebuie să fie diligenți și să stabilească în contractele de credit clauze care să evite intervenirea unui astfel de caz de impreviziune. Nu este rolul Curții Constituționale să clasifice contractele de credit în contracte pe durată scurtă, medie sau lungă, în funcție de care să stabilească un anumit

regim juridic sub aspectul reținerii impreviziunii și astfel să impună ea însăși anumite praguri pentru consistența valorică a diferenței de curs valutar.

28. Referitor la persistența temporală a diferenței de curs valutar, Curtea a reținut că menținerea pe o durată de 6 luni a diferenței de 52,6% dintre cursul actual și cel existent la data încheierii contractului de credit relevă un caracter constant, continuu, ireversibil al fluctuației, care, așadar, nu este una temporară/circumstanțială/particulară. Nu este rolul Curții să stabilească dacă această perioadă trebuia să fie mai mare, ci doar să se asigure că este o perioadă rațională și care previne arbitrarul.

29. Sub aspectul cerințelor de calitate a legii, o altă chestiune invocată a fost aceea a stabilirii procentului care se subsumează riscului inerent și a celui care intră în registrul riscului supraadăugat. Această critică nu ține seama de conținutul normativ al textului analizat, care nu cuprinde vreo referire la un anumit procent care ar ține de riscul inerent, ci stabilește pur și simplu că, dacă se atinge o asemenea diferență valorică între cursul monedei străine de la momentul contractării creditului și cel de la momentul invocării impreviziunii, intervenirea impreviziunii este prezumată, iar debitorul are opțiunea de a da în plată imobilul ipotecat.

30. Cât privește susținerile referitoare la faptul că instanțele naționale s-au pronunțat deseori cu privire la imposibilitatea calificării fluctuațiilor valutare drept caz de impreviziune, iar aceste constatări se bucură de autoritate de lucru judecat, Curtea a observat că, potrivit noului cadru normativ, fluctuațiile valutare de peste 52,6% reprezintă impreviziune, astfel că instanțele judecătorești nu mai au competența de a decide ele însele dacă sau în ce măsură fluctuația valutară poate fi calificată drept impreviziune. Întrucât legea a reglementat, printr-o definiție legală, o prezumție absolută de impreviziune, instanța judecătorească trebuie să o aplice în consecință. Totodată, autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești se raportează la norma aflată în vigoare, pe baza căreia a fost pronunțată, și nu împiedică modificarea acesteia. De altfel, în sistemul constituțional românesc, hotărârea judecătorească pronunțată de instanțele judecătorești ordinare nu constituie un izvor formal al dreptului. Ca atare, noua reglementare nu încalcă exigențele de calitate a legii, din moment ce este comprehensibil faptul că se aplică și acelor contracte de credit în raport cu care, anterior intrării în vigoare a noii legi, instanțele judecătorești au considerat ca nefiind întrunite condițiile impreviziunii sub imperiul vechii reglementări. Astfel, Curtea a constatat că art. 4 alin. (1¹) lit. a), alin. (12) și (13) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

31. A doua prezumție reglementată valorifică creșterea obligației de plată lunară de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă. Întrucât obligația lunară de plată (rata lunară) constă din capital plus dobândă, rezultă că o creștere cu 50% a ratei lunare trebuie să fie determinată de creșterea dobânzii cu cel puțin același quantum procentual. Această prezumție valorifică în latura sa de consistență valorică două aspecte: ponderea dobânzii în cadrul obligației lunare de plată și, corelativ acesteia, creșterea cu minimum 50% a dobânzii, care duce la creșterea cu cel puțin 50% a ratei lunare. Aceasta este condiția de consistență valorică, în timp ce criteriul persistenței temporale este menținerea pe o durată de 6 luni consecutive a acestei situații. Raportarea se face la rata precedentă perioadei de 6 luni consecutive în care trebuie să se mențină această creștere. Nu este rolul Curții să stabilească dacă această fluctuație a valorii obligației lunare de plată determinată de creșterea dobânzii trebuia să fie de 50%-100%, ci doar să se asigure că este o fluctuație rațională luată în calcul și care previne arbitrarul. Or, cele de mai sus indică o abatere de la riscul inerent contractului de credit. Prin urmare, art. 4 alin. (1¹) lit. b), alin. (12) și (13) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

32. Referitor criticile de neconstituționalitate aduse art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 în raport cu art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Constituție, Curtea a arătat că, de principiu, o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 77/2016 poate parcurge 4 faze (2 extrajudiciare și 2 judiciare), iar în cadrul acestei proceduri se intervine art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, care stabilește că „Echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale”. Curtea a reținut că întreaga procedură reglementată de Legea nr. 77/2016 include ideea de adaptare a contractului, astfel că fiecare fază a acestei proceduri implică aplicarea cu prioritate a soluției de adaptare a contractului în raport cu cea de încetare a acestuia. Astfel, în cele două faze extrajudiciare, cele două părți pot negocia atât adaptarea, cât și încetarea contractului de credit, iar dacă se ajunge la un acord în acest sens, fără intervenția instanței, fie creditorul nu mai formulează contestație, fie debitorul nu mai formulează acțiunea în stingerea creanței, după caz. Optându-se pentru soluția adaptării contractului se ajunge la evitarea încetării contractului de credit prin darea în plată a bunului imobil ipotecat, ceea ce reprezintă o aplicare fidelă a art. 4 alin. (4) teza întâi din lege. Prin urmare, dacă art. 4 alin. (4) teza întâi din lege este o reglementare de principiu care privește relația dintre debitor și creditor, atrăgându-le atenția asupra necesității menținerii utilității sociale a contractului de credit, teza a doua aduce în discuție obligația instanței judecătorești de a aplica — în mod prioritar — soluția adaptării contractului.

33. Curtea a stabilit că atât debitorul, pe cale reconvențională în cadrul contestației, cât și creditorul, în cadrul acțiunii în stingerea creanței, pot formula cereri de adaptare a contractului de credit. Posibilitatea formulării unor astfel de cereri reconvenționale trebuie recunoscută în fiecare fază procesuală în parte tocmai pentru că, pe de o parte, evită multiplicarea corespunzătoare a cererilor formulate de debitor și creditor, astfel că partea nu mai trebuie să formuleze o nouă cerere de adaptare a contractului prin mijlocirea dreptului comun, iar, pe de altă parte, asigură egalitatea juridică între cele două părți. Prin urmare, ca o exigență a dreptului la un proces echitabil, prin aplicarea art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, cererea de adaptare a contractului poate fi formulată atât în contestație, cât și în acțiunea în stingerea obligației.

34. În ipoteza intervenirii acordului părților pentru adaptarea contractului în cursul fazelor judiciare, instanța judecătorească va dispune adaptarea acestuia. În schimb, în măsura în care nu se întrunește un asemenea acord, va evalua dacă în cauză există o imposibilitate vădită a continuării contractului, încetarea sa dispunându-se doar în această situație. Stingerea obligațiilor izvorâte din contractul de credit ipotecar și transmiterea dreptului de proprietate către creditor echivalează cu încetarea contractului, însă art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 stabilește că aceasta reprezintă o ultimă soluție aplicabilă în situația constatării impreviziunii, astfel că părțile trebuie să depună toate diligențele pentru menținerea utilității sociale a contractului, iar instanța judecătorească trebuie să urmărească, în mod firesc, continuarea contractului. De aceea, ca regulă, instanța trebuie să dispună adaptarea contractului de credit, cu excepția situației în care este demonstrată existența unei imposibilități vădite de continuare a acestuia. Această imposibilitate nu se analizează prin raportare la situația patrimonială a debitorului, pentru că nu există nicio relație între impreviziunea în contracte și situația financiară a debitorului, impreviziunea exprimând o tensiune intracontractuală, și nu una personală, ce transcende cadrulul strict contractual. Așadar, sintagma „imposibilitate vădită a continuării contractului de credit” se raportează întotdeauna la drepturile și obligațiile rezultate din contractul de credit, instanța judecătorească neputând realiza un inventar al situației patrimoniale a debitorului pentru a decide adaptarea sau încetarea contractului.

35. În deciziile sale cu privire la Legea nr. 77/2016, Curtea a trebuit ea însăși să delimiteze impreviziunea de situația patrimonială actuală a debitorului (spre exemplu, Decizia nr. 415 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 12 septembrie 2018, paragraful 35), tocmai pentru că, în mod greșit, instanțele judecătorești analizau și administrau un probatoriu pentru a determina situația materială a debitorului în vederea stabilirii unei afectări a echilibrului contractual, considerând că în acest mod se evaluează starea de impreviziune a contractului de credit. Or, echilibrul contractual în ipoteza contractului de credit nu se determină prin raportare la întregul patrimoniu al debitorului sau la posibilitățile sale financiare de rambursare a împrumutului, ci prin raportare strictă la conținutul clauzelor contractuale. Astfel, materializarea riscului supraadăugat are un efect direct asupra acestor clauze și, în consecință, generează în mod automat dezechilibrul contractual (Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, precitată, paragraful 51). Prin urmare, odată constatată impreviziunea potrivit conținutului matematic al art. 4 alin. (1¹)-(3) din Legea nr. 77/2016, instanța judecătorească poate dispune adaptarea contractului de credit. În măsura în care executarea contractului este excesiv de oneroasă sub aspectul drepturilor și obligațiilor derivând din chiar prevederile sale, acesta își pierde utilitatea socială, fiind, așadar, imposibilă/irațională continuarea sa; în acest caz, instanța va dispune stingerea obligațiilor izvorâte din contractul de credit ipotecar și transmiterea dreptului de proprietate către creditor.

36. Având în vedere cele expuse, Curtea a constatat că art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât stabilește în mod clar că soluția adaptării contractului este prioritară încetării acestuia prin darea în plată a imobilului ipotecat, iar pentru a dispune una dintre cele două soluții, oferă instanței judecătorești un criteriu rațional, și anume aprecierea posibilității continuării executării contractului de credit prin raportare strict la prestațiile la care părțile s-au obligat. Totodată, textul criticat nu încalcă art. 21 alin. (3) din Constituție pentru că atât debitorul, cât și creditorul, în faze procesuale distincte, pot formula cereri de adaptare a contractului.

37. Pentru toate aceste considerente, Curtea nu a putut reține încălcarea prevederilor constituționale și convenționale invocate, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (1¹)-(1³), (3) și (4) din Legea nr. 77/2016, precum și a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, fiind neîntemeiată.

38. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să modifice jurisprudența mai sus invocată, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

39. În continuare, se reține că dispozițiile art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 au fost constatate ca fiind neconstituționale prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, precitată, motivat de faptul că nu respectă deciziile anterioare ale Curții Constituționale (Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019), fiind astfel contrare art. 147 alin. (4) din Constituție prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 44 din Constituție.

40. Pentru a ajunge la această soluție, Curtea a reținut că prezumția legală absolută instituită vizează debitorul împotriva căruia s-a derulat și s-a finalizat o procedură de executare silită, prin vânzarea imobilului cu destinație de locuință și împotriva căruia se continuă executarea, având ca debit un rest neacoperit ca urmare a vânzării realizate. O asemenea măsură reprezintă o ingerință a statului în dreptul de proprietate privată al creditorului, iar limitarea creanței antereferte numai la valoarea bunului ipotecat, pe motiv că acesta a fost executat silit, aspect căruia i se dă eficiența unei situații de impreviziune, fără ca aceasta să fie una reală și efectivă, nu relevă existența unui scop legitim al ingerinței, constituindu-se mai degrabă într-o măsură socială sau care valorifică o condiție potestativă simplă

din partea debitorului, cu consecința privării de proprietate a creditorului asupra unei părți din creanța sa. Prin urmare, aceasta, în realitate, reprezintă o cauză de limitare a răspunderii contractuale a debitorului ce împiedică executarea contractului de credit, în funcție de voința debitorului. Practic, o circumstanță personală, fără legătură cu clauzele contractului, este convertită într-un caz de impreviziune.

41. Curtea a mai reținut că art. 8 teza a doua din Legea nr. 77/2016 cuprinde un element de procedură și unul de drept substanțial. Cel de procedură privește faptul că debitorul care apelează la procedura reglementată de art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 nu o poate face direct, ci prin depunerea unei notificări conform art. 5 alin. (1) din aceeași lege. Această reglementare procedurală reprezintă o transpunere în plan normativ a paragrafului 44 din Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017. În schimb, reglementarea de drept substanțial, și anume prezumarea absolută a impreviziunii în ipoteza în care debitorul a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat, conservă elementele de neconstituționalitate reținute în Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, afectând art. 8 teza a doua din Legea nr. 77/2016. În concepția Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, reținerea impreviziunii pentru un creditor aflat în situația descrisă parcurge etapa notificării, a contestației la notificare, a încheierii actului de dare în plată și, în caz de neconformare a creditorului, etapa de stingere a datoriei izvorâte din contractul de credit. Prin urmare, pentru etapa notificării, ipotezele de impreviziune sunt reglementate de art. 4 alin. (11)-(13) din lege, acestora neputându-le fi alăturată o nouă ipoteză care vizează o eventuală consecință a impreviziunii (faptul că bunul imobil ipotecat a fost executat și că executarea continuă pentru că

datoria inițială/accesoriile acesteia nu a/au fost acoperită/acoperite). Așadar, chiar dacă bunul imobil ipotecat a fost vândut la licitație publică, iar executarea silită continuă, debitorul trebuie să se încadreze în ipotezele de impreviziune prevăzute de art. 4 alin. (11)-(13) din lege pentru a putea solicita stingerea datoriei. În condițiile constatării neconstituționalității tezei a doua, Curtea a constatat și neconstituționalitatea tezei a treia pentru că aceasta devine restrictivă și poate relativiza întreaga procedură prin introducerea unui dubiu, respectiv acela că numai art. 4 alin. (13) se aplică în mod corespunzător, nu și celelalte dispoziții cuprinse în art. 4. Rezultă că, în ipoteza art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, pentru a se reține incidența impreviziunii, devin incidente art. 4 alin. (1) lit. e) și alin. (11)-(13) din aceeași lege.

42. Având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră „*nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, precum și faptul că încheierea de sesizare în prezentul dosar a fost pronunțată la data de 28 decembrie 2020, deci anterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 432 din 17 iunie 2021, care s-a realizat la data de 21 septembrie 2021, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (5) teza a treia din Legea nr. 77/2016 urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

43. Desigur, revine instanțelor de judecată competența de a stabili cadrul procesual în care se soluționează litigiul dedus judecătii, în funcție de stadiul derulării contractului de credit și de data încheierii acestuia, aplicând în mod corespunzător dispozițiile legale specifice fiecărei faze procesuale în parte, împreună cu jurisprudența Curții Constituționale asociată acestora (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 39 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 772 din 7 septembrie 2018, paragraful 256).

44. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (5) teza a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Credit Europe Bank (România) — S.A în Dosarul nr. 12.506/281/2020 al Judecătorei Ploiești.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 4 alin. (11)-(13), (3) și (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Ploiești și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 mai 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă

coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992

privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 60 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta hotărâre stabilește:

a) schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru a promova reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră într-un mod rentabil și eficient din punct de vedere economic;

b) creșterea nivelului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, astfel încât să contribuie la obținerea unor niveluri de reducere considerate necesare din punct de vedere științific, pentru a evita schimbări climatice periculoase.

Art. 2. — (1) Prezenta hotărâre se aplică emisiilor provenite din activitățile prevăzute în anexa nr. 1, gazelor cu efect de seră prevăzute în anexa nr. 2 și activităților prevăzute în anexa nr. 3, cu respectarea, după caz, a dispozițiilor Legii nr. 278/2013 privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare.

(2) O instalație, care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu o putere termică nominală totală care depășește 20 MW și care își modifică procesul de producție pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și nu mai îndeplinește pragul de 20 MW, poate rămâne în domeniul de aplicare al prezentei hotărâri până la sfârșitul perioadei relevante de comercializare de cinci ani, dacă operatorul instalației decide în acest sens.

(3) În aplicarea dispozițiilor prevăzute la alin. (2), autoritatea competentă transmite Comisiei Europene lista actualizată a instalațiilor aflate în domeniul de aplicare al schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

Art. 3. — Pentru aplicarea prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *certificat de emisii de gaze cu efect de seră* — orice certificat de emisii corespunzător emiterii unei tone de dioxid de carbon echivalent pe parcursul unei perioade determinate, valabil numai pentru îndeplinirea scopului prezentei hotărâri și care este transferabil în condițiile prevăzute de prezenta hotărâre;

b) *emisii* — eliberarea gazelor cu efect de seră generate de surse aparținând unei instalații sau eliberarea de către o aeronavă, care efectuează o activitate de aviație, o navă care efectuează activități de transport maritim, activități prevăzute în anexa nr. 1, a gazelor specificate în cadrul respectivei activități sau eliberarea de gaze cu efect de seră corespunzătoare activității prevăzute în anexa nr. 3;

c) *gaze cu efect de seră* — gazele prevăzute în anexa nr. 2 și alte componente gazoase ale atmosferei, atât naturale, cât și antropice, care absorb și reemit radiație infraroșie;

d) *instalație* — orice unitate tehnică staționară, în care se desfășoară una sau mai multe activități prevăzute în anexa nr. 1, precum și orice activitate direct legată tehnic de activitățile desfășurate pe acel amplasament și care pot genera emisii și poluare;

e) *instalație nou-intrată* — orice instalație în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în

anexa nr. 1, care a obținut pentru prima dată autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră după data de 30 iunie 2019, pentru perioada de alocare 2021-2025, și după data de 30 iunie 2024, pentru perioada de alocare 2026-2030;

f) *operator* — orice persoană care gestionează și controlează o instalație sau care, potrivit legislației în vigoare, a fost investită cu putere de decizie economică asupra funcționării tehnice a instalației;

g) *persoană* — orice persoană fizică sau juridică;

h) *public* — una sau mai multe persoane și, în conformitate cu legislația sau practica națională, asociații, organizații sau grupuri constituite din acestea;

i) *registru Uniunii* — o bază de date electronică standardizată și securizată care conține elemente de date comune folosite la urmărirea emiterii, deținerii, transferului și anulării, după caz, a certificatelor de emisii de gaze, precum și la asigurarea accesului publicului și a confidențialității, după caz. Registrul de tranzacții al Uniunii Europene — EUTL — face parte din registrul Uniunii;

j) *tonă de dioxid de carbon echivalent* — o tonă metrică de dioxid de carbon sau o cantitate din oricare alt gaz cu efect de seră prevăzut în anexa nr. 2, cu un potențial de încălzire globală echivalent unei tone metrice de dioxid de carbon;

k) *operator de aeronave* — persoana care operează o aeronavă în momentul în care efectuează una dintre activitățile de aviație prevăzute în anexa nr. 1 sau proprietarul aeronavei, dacă persoana respectivă nu este cunoscută ori identificată de către proprietarul aeronavei;

l) *operator de transport aerian comercial* — un operator care, în schimbul unei remunerații, furnizează publicului servicii de transport aerian regulate sau neregulate pentru transportul pasagerilor, mărfurilor sau al poștei;

m) *emisii atribuite din aviație* — emisiile generate de toate zborurile care se încadrează în activitățile de aviație prevăzute în anexa nr. 1 și care pleacă de pe un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru și de zborurile care sosesc dintr-o țară terță pe un astfel de aerodrom;

n) *statul membru de administrare* — statul care răspunde de administrarea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în ceea ce privește un operator de aeronave;

o) *alte emisii din aviație decât cele de CO₂* înseamnă eliberarea de oxizi de azot (NO_x), particule de funingine, forme de sulf oxidat și vapori de apă de către o aeronavă care desfășoară una dintre activitățile de aviație enumerate în anexa nr. 1;

p) *ardere* — orice oxidare a combustibililor, indiferent de modul în care este utilizată energia termică, electrică sau mecanică produsă prin acest proces, și orice alte activități asociate, inclusiv spălarea gazelor reziduale;

q) *companie de transport maritim* — proprietarul navei sau orice altă organizație sau persoană (administratorul sau navlositorul navei nude) care a preluat responsabilitatea pentru exploatarea navei de la proprietarul acesteia și care, asumându-și această responsabilitate, a consimțit să preia toate sarcinile și

responsabilitățile prevăzute în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 336/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2006 privind aplicarea Codului Internațional de Management al Siguranței pe teritoriul Comunității și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 3.051/95 al Consiliului;

r) *călătorie* — o călătorie în sensul definiției prevăzute la art. 3 lit. c) din Regulamentul (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de dioxid de carbon generate de transportul maritim și de modificare a Directivei 2009/16/CE;

s) *autoritate de administrare a unei companii de transport maritim* — Autoritatea Navală Română;

ș) *port de escală* — portul în care o navă se oprește pentru a încărca sau a descărca marfă sau pentru a îmbarca sau debarca pasageri ori portul în care o navă de aprovizionare în larg se oprește pentru a înlocui echipajul; sunt excluse opririle cu scopul unic de a realimenta nava cu combustibil, de a obține provizii, de a înlocui echipajul unei alte nave decât cele de aprovizionare în larg, de a intra în doc uscat sau de a repara nava, echipamentele acesteia sau ambele, opririle în port din cauza faptului că nava necesită asistență sau se află în pericol, transferurile de la o navă la alta efectuate în afara porturilor, opririle cu scopul unic de a se adăposti în condiții meteorologice nefavorabile sau necesare din cauza activităților de căutare și salvare, precum și opririle navelor-container într-un port învecinat de transbordare a containerelor;

t) *navă de croazieră* — o navă de pasageri care nu are punte de marfă și care este proiectată exclusiv pentru transportul comercial de pasageri în spații de cazare peste noapte pe durata unei călătorii pe mare;

ț) *entitate reglementată* — orice persoană fizică sau juridică, cu excepția oricărui consumator final de combustibili, care desfășoară activitatea prevăzută în anexa nr. 3 și care se încadrează în una dintre următoarele situații:

- (i) în cazul în care combustibilul trece printr-un antrepozit fiscal, definit conform art. 336 pct. 3 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Codul fiscal*, antrepozitarul autorizat, definit conform art. 336 pct. 2 din Codul fiscal, căruia îi revine obligația de a plăti acciza care a devenit exigibilă în temeiul art. 341 alin. (1) lit. a)-d) și alin. (2) din Codul fiscal;
- (ii) în cazul în care situația de la pct. (i) nu se aplică, orice altă persoană căreia îi revine obligația de a plăti acciza care a devenit exigibilă în temeiul art. 341 alin. (1) lit. a)-d) și alin. (2) sau art. 356 alin. (1) și art. 358 alin. (2) din Codul fiscal, pentru combustibilii prevăzuți în anexa nr. 3;
- (iii) în cazul în care situațiile de la pct. (i) și (ii) nu se aplică, orice altă persoană care trebuie înregistrată de autoritățile competente relevante ale statului membru pentru a fi obligată la plata accizei, inclusiv orice persoană scutită de la plata accizei, astfel cum se prevede la art. 357 din Codul fiscal;
- (iv) în cazul în care situațiile de la pct. (i)-(iii) nu se aplică sau în cazul în care mai multe persoane sunt obligate să plătească în solidar respectiva acciză, orice altă persoană care desfășoară activitatea prevăzută în anexa nr. 3;

u) *combustibil* — orice produs energetic prevăzut la art. 355 alin. (1) și (3) din Codul fiscal, precum și orice alt produs destinat utilizării, pus în vânzare sau utilizat drept carburant sau combustibil pentru încălzire, astfel cum se precizează la art. 355 alin. (4), inclusiv pentru producerea energiei electrice;

v) *eliberare pentru consum* — eliberarea pentru consum, astfel cum este definită la art. 340 din Codul fiscal;

w) *alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂* — efectele asupra climei ale eliberării, în timpul arderii combustibililor, de emisii de oxizi de azot (NO_x), de particule de funingine, de specii de sulf oxidat și efectele vaporilor de apă, inclusiv ale trenelor de condensare, care provin de la o aeronavă care desfășoară una dintre activitățile de aviație enumerate în anexa nr. 1;

x) *statele cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare* — statele enumerate în listele publicate pe site-ul web al Organizației Națiunilor Unite de Înalțul Reprezentant al Organizației Națiunilor Unite pentru statele cel mai puțin dezvoltate, statele în curs de dezvoltare fără ieșire la mare și statele insulare mici în curs de dezvoltare, liste actualizate periodic.

CAPITOLUL II

Competențe

Art. 4. — (1) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate sunt autoritățile competente din România responsabile pentru implementarea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

(2) Autoritățile competente responsabile pentru aplicarea dispozițiilor prezentei hotărâri sunt: autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, autoritatea publică centrală pentru economie, autoritatea publică centrală pentru energie, autoritatea publică centrală pentru transporturi, autoritatea publică centrală pentru locuire, locuințe, clădiri de locuit, autoritatea publică centrală pentru finanțe, Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate, Garda Națională de Mediu, Administrația Fondului pentru Mediu, Autoritatea Navală Română și unitățile subordonate acestora.

(3) Autoritatea publică centrală pentru transporturi, prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română, furnizează datele și informațiile în legătură cu operatorii aerieni români care desfășoară una dintre activitățile de aviație prevăzute în anexa nr. 1, la cererea Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate, precum și sprijin pentru clarificarea informațiilor comunicate de Comisia Europeană și alte organisme internaționale referitoare la activitățile de aviație realizate de operatorii de aeronave.

(4) Autoritatea publică centrală pentru finanțe scoate la licitație certificatele atribuite pentru instalații staționare, sectorul aviație, sectorul transport rutier și clădiri.

(5) Autoritatea publică centrală pentru finanțe, în calitate de adjudecător, pune la dispoziția autorității publice centrale pentru protecția mediului informațiile pe care le deține privind licitațiile, la solicitarea acestora.

(6) Autoritatea publică centrală pentru transporturi, prin Autoritatea Navală Română, furnizează la cerere Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate datele și informațiile necesare în legătură cu companiile de transport maritim care desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1.

(7) Beneficiarii veniturilor obținute din licitarea certificatelor de emisii sunt obligați să publice, anual, până la data de 30 septembrie, pe propria pagină de internet lista cu proiectele finanțate.

Art. 5. — (1) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului transmite Comisiei Europene, până la data de 30 septembrie 2029, lista instalațiilor și numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate cu titlu gratuit fiecărei instalații, pentru perioada de 5 ani care începe la data de 1 ianuarie 2026, iar listele pentru fiecare perioadă următoare de 5 ani se transmit ulterior o dată la 5 ani.

(2) Fiecare listă include informații privind activitatea de producție, transferurile de căldură și gaze, producția de energie electrică și emisiile la nivel de subinstalație din cursul celor

cinci ani calendaristici care precedă transmiterea listei. Alocările se acordă numai instalațiilor pentru care se furnizează astfel de informații.

(3) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează Comisia Europeană privind utilizarea fondurilor provenite din licitarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră privind acțiunile întreprinse, în rapoartele prezentate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1.999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(4) Fondurile obținute din licitarea certificatelor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, sunt folosite pentru finanțarea proiectelor care au ca scop reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră:

a) finanțarea cercetării și dezvoltării, precum și a proiectelor demonstrative în domeniul reducerilor emisiilor și al adaptării la efectele schimbărilor climatice, inclusiv participarea la diverse inițiative în cadrul planului strategic în domeniul tehnologiei energetice și al platformelor tehnologice europene;

b) dezvoltarea energiilor regenerabile și a rețelelor pentru transportul energiei electrice în vederea îndeplinirii angajamentului Uniunii de a trece la energie din surse regenerabile și a obiectivelor Uniunii privind interconexiunile, precum și dezvoltarea altor tehnologii care contribuie la tranziția către o economie fiabilă și durabilă cu emisii reduse de dioxid de carbon și realizarea unei contribuții la îndeplinirea angajamentului Uniunii de a crește eficiența energetică până la nivelurile convenite în actele legislative relevante, inclusiv producția energiei electrice de către prosumatori de energie din surse regenerabile și de comunitățile de energie din surse regenerabile;

c) sechestrarea forestieră și în soluri;

d) captarea și stocarea geologică a CO₂ în condiții de siguranță pentru mediu, în special a celui generat de centralele electrice care produc energie din combustibili fosili solizi și de o serie de sectoare și subsectoare industriale, inclusiv în țările terțe, precum și metode tehnologice inovatoare de absorbție a dioxidului de carbon, precum captarea direct din aer și stocarea;

e) investiții în forme de transport care contribuie în mod semnificativ la decarbonizarea sectorului și accelerarea tranziției la aceste forme de transport, inclusiv dezvoltarea unor servicii și tehnologii ecologice de transport feroviar de călători și de marfă și de transport cu autobuzul, măsuri de decarbonizare a sectorului maritim, inclusiv îmbunătățirea eficienței energetice a navelor, a porturilor, tehnologii și infrastructuri inovatoare și combustibili alternativi sustenabili: hidrogenul și amoniacul produși din surse regenerabile, precum și tehnologii de propulsie cu zero emisii, precum și finanțarea unor măsuri de sprijinire a decarbonizării aeroporturilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/1.804 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi și de abrogare a Directivei 2014/94/UE și cu Regulamentul (UE) 2023/2.405 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil (ReFuelEU în domeniul aviației);

f) finanțarea cercetării și dezvoltării în domeniul eficienței energetice și al tehnologiilor curate în sectoarele aflate sub incidența prezentei hotărâri;

g) măsuri privind creșterea eficienței energetice și cele privind izolarea termică a locuințelor sau sprijinul financiar acordat pentru soluționarea aspectelor sociale în ceea ce privește gospodăriile cu venituri mici și mijlocii;

h) acoperirea cheltuielilor administrative legate de gestionarea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

(5) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului calculează totalul cerințelor finale de compensare pentru o anumită perioadă de conformitate sub Schema OACI de compensare și de reducere a emisiilor de carbon pentru aviația internațională, denumită în continuare CORSIA, și, până la data de 30 noiembrie a anului care urmează ultimului an al perioadei de conformitate CORSIA corespunzătoare, informează operatorii de aeronave care îndeplinesc condițiile de compensare respective:

a) operatorii de aeronave dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv;

b) produc emisii anuale de CO₂ mai mari de 10.000 de tone, care provin din utilizarea de aeronave cu o masă maximă certificată la decolare mai mare de 5.700 kg, care efectuează zboruri incluse în anexa nr. 1, altele decât cele care pleacă și care sosesc în același stat membru, inclusiv regiunile ultraperiferice ale aceluiași stat membru, începând din data de 1 ianuarie 2021.

(6) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului calculează totalul cerințelor finale de compensare pe baza metodologiei prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare 2024/622 al Comisiei din 22 februarie 2024 privind lista statelor despre care se consideră că aplică CORSIA în sensul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului pentru emisiile din 2023, pentru anul calendaristic precedent pentru zborurile înspre, dinspre și între statele care aplică măsuri adoptate de țările terțe pentru a reduce impactul aviației asupra schimbărilor climatice și în ceea ce privește zborurile dintre Elveția sau Regatul Unit și statele respective și informează operatorii de aeronave până la data de 30 noiembrie a fiecărui an.

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (5) lit. b) nu se iau în considerare emisiile de CO₂ generate de următoarele tipuri de zboruri:

a) zboruri de stat;

b) zboruri umanitare;

c) zboruri medicale;

d) zboruri militare;

e) zboruri de stingere a incendiilor;

f) zboruri anterioare sau ulterioare unui zbor umanitar, medical sau de stingere a incendiilor, cu condiția ca astfel de zboruri să fi fost efectuate cu aceeași aeronavă și să fi fost necesare pentru îndeplinirea activităților umanitare, medicale sau de stingere a incendiilor aferente sau pentru re poziționarea aeronavei după îndeplinirea activităților respective în vederea următoarei sale activități.

Art. 6. — Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate este autoritatea competentă pentru:

a) emiterea/revizuirea autorizațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru instalațiile în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1, care generează emisii specifice activității respective;

b) aprobarea planurilor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră și a planurilor de monitorizare revizuite, anexe ale autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră, depuse de operatorii instalațiilor în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1;

c) aprobarea planurilor de monitorizare și a planurilor de monitorizare revizuite depuse de operatorii de aeronave care desfășoară una dintre activitățile de aviație prevăzute în anexa nr. 1;

d) analizarea rapoartelor de monitorizare depuse de operatori și operatorii de aeronave până la data de 31 martie a fiecărui an, verificate de un verficator acreditat;

e) aprobarea planurilor metodologice de monitorizare și a planurilor metodologice de monitorizare revizuite, pentru instalațiile care primesc alocare cu titlu gratuit;

f) analizarea rapoartelor privind nivelul de activitate al fiecărei subinstalații în anul calendaristic precedent, depuse de operatorii instalațiilor care primesc alocare cu titlu gratuit;

g) aprobarea rapoartelor de îmbunătățire depuse de operatori, operatorii de aeronave și entitățile reglementate;

h) luarea deciziei de încetare a valabilității autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră, după caz;

i) luarea deciziei de includere/excludere a zborurilor operatorilor de aeronave în/din schema de comercializare pentru anul calendaristic în care acestea au depășit/au coborât sub pragul prevăzut la lit. j) de la activitatea „Aviație” din anexa nr. 1, stabilirea obligațiilor operatorului, conform prevederilor prezentei hotărâri, și comunicarea acestei decizii operatorului prin adresă oficială;

j) accesează și gestionează conturile din registrul Uniunii aflate sub jurisdicția statului român;

k) analizarea rapoartelor privind datele de referință și elaborarea listei instalațiilor care conține numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, alocate cu titlu gratuit fiecărei instalații, pentru perioadele aferente schemei de comercializare, prevăzută la art. 5;

l) analizarea planurilor de neutralitate climatică prevăzute la art. 12 alin. (6);

m) emiterea/revizuirea autorizațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru entitățile reglementate;

n) aprobarea planurilor de monitorizare și a planurilor de monitorizare revizuite depuse de entitățile reglementate;

o) analizarea rapoartelor de monitorizare depuse de entitățile reglementate până la data de 30 aprilie a fiecărui an, verificate de un verficator acreditat.

Art. 7. — (1) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate poate solicita operatorului, operatorului de aeronave și entității reglementate informații suplimentare în legătură cu documentele depuse de către operatori, operatorii de aeronave și entitățile reglementate în baza prezentei hotărâri.

(2) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate publică pe pagina sa de internet informațiile privind emisiile verificate pentru instalații, operatori de aeronave și entitățile reglementate.

(3) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate constată nerespectarea prevederilor legislației în vigoare de către operatori, operatorii de aeronave și entitățile reglementate și, în termen de 10 zile lucrătoare, informează instituțiile răspunzătoare de aplicarea sancțiunilor.

(4) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate publică pe pagina sa de internet situația operatorilor, operatorilor de aeronave, entităților reglementate și a companiilor de transport maritim care nu au restituit certificate de emisii de gaze cu efect de seră în condițiile legii și numărul de certificate nerestituite de fiecare dintre aceștia.

Art. 8. — (1) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate elaborează și transmite anual Comisiei Europene raportul referitor la implementarea prevederilor europene privind schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și informează autoritatea publică centrală pentru protecția mediului.

(2) În vederea elaborării raportului referitor la implementarea prevederilor europene privind schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate colaborează cu autoritățile competente responsabile pentru aplicarea dispozițiilor prezentei hotărâri, în vederea punerii la dispoziție a informațiilor solicitate.

(3) Raportul prevăzut la alin. (1) se referă la alocarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, funcționarea Registrului Uniunii, aplicarea prevederilor referitoare la monitorizarea și raportarea emisiilor, verificarea, acreditarea organismelor de verificare și regimul juridic și fiscal al certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

CAPITOLUL III

Autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră

Art. 9. — (1) Autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră se emite pentru toată instalația sau o parte a acesteia.

(2) Autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră poate include una sau mai multe instalații în care se desfășoară una sau mai multe activități prevăzute în anexa nr. 1, situate pe același amplasament, care sunt gestionate sau controlate de același operator.

(3) Autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră conține:

a) numele și adresa operatorului și ale instalației, codul CAEN al activității principale;

b) o descriere a activităților și a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de instalație;

c) un plan de monitorizare care respectă prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare;

d) cerințele de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră corespunzătoare planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră aprobat de Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate;

e) obligația de a restitui, până la data de 30 septembrie a anului următor celui pentru care s-a făcut monitorizarea emisiilor de gaze cu efect de seră, un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră corespunzător cantității totale de emisii provenite de la instalația respectivă, emisii verificate în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.067 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind verificarea datelor și acreditarea verficatorilor în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră se revizuieste ori de câte ori intervin modificări în instalația în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1 sau la schimbarea operatorului și a denumirii instalației.

(5) Autorizațiile/Autorizațiile revizuite privind emisiile de gaze cu efect de seră se publică pe pagina de internet a Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate.

(6) Pentru instalațiile în care se desfășoară activitățile care intră sub incidența legislației privind emisiile industriale, informațiile pentru emiterea autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră se corelează cu cele prevăzute în autorizația integrată de mediu.

(7) Procedura de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, pentru fiecare perioadă de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

Art. 10. — (1) Planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră face parte integrantă din autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră. În lipsa informațiilor de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră incluse în planul de monitorizare, autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră nu poate fi emisă.

(2) Planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzut la alin. (1) se întocmește de către operator, operatorul de aeronave, entitatea reglementată, în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră se revizuieste de către operator, operatorul de aeronave, entitatea reglementată ori de câte ori intervin modificări semnificative în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Planurile de monitorizare valabile la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri rămân valabile până la data expirării acestora, în condițiile legii.

CAPITOLUL IV

Dispoziții generale privind instalațiile staționare

SECȚIUNEA 1

Alocarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru instalațiile staționare

Art. 11. — (1) Începând cu anul 2025, numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate anual cu titlu gratuit se reduce cu un factor liniar de 4,3% pentru 2025-2027 și de 4,4% începând cu anul 2028, în raport cu cantitatea medie anuală a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră alocate în conformitate cu Măsurile naționale de implementare aprobate de Comisia Europeană.

(2) Lista prevăzută la art. 5 alin. (1) se elaborează pe baza rapoartelor privind datele de referință, depuse de operatorii instalațiilor staționare, analizate de Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate.

(3) Instalațiile care nu sunt înscrise în lista prevăzută la art. 5 alin. (1) nu primesc certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate cu titlu gratuit.

(4) Informațiile privind numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate cu titlu gratuit instalațiilor care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în perioada 2026-2030 se publică pe pagina de internet a Agenției Naționale pentru Mediu și Aarii Protejate.

(5) Este strict interzisă alocarea de certificate cu titlu gratuit pentru producția mărfurilor enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind instituirea unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră.

(6) Prin excepție de la alin. (5), în aplicarea Regulamentului (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului, producția mărfurilor enumerate în anexa I a acestuia beneficiază de alocare gratuită de certificate, redusă conform prevederilor alin. (7).

(7) Numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate pentru producția mărfurilor prevăzute la alin. (6) scade gradual prin aplicarea unui factor de reducere astfel:

- a) 97,5% în anul 2026;
- b) 95% în anul 2027;
- c) 90% în anul 2028;
- d) 77,5% în anul 2029;
- e) 51,5% în anul 2030;
- f) 39% în anul 2031;

g) 26,5% în anul 2032;

h) 14% în anul 2033.

(8) Începând cu anul 2034 nu se aplică niciun factor în cadrul mecanismului de ajustare a carbonului la frontieră, denumit în continuare CBAM.

Art. 12. — (1) Se alocă certificate de emisii de gaze cu efect de seră cu titlu gratuit pentru producerea de energie termică sau agent de răcire în sisteme de încălzire centralizată, precum și în instalațiile de cogenerare de eficiență înaltă, definite la art. 3 lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, pentru o cerere justificată din punct de vedere economic.

(2) Luând în considerare prevederile alin. (1), se interzice alocarea de certificate de emisii de gaze cu efect de seră cu titlu gratuit producătorilor de energie electrică, pentru instalațiile de captare de dioxid de carbon, conductele de transport de dioxid de carbon sau siturile de stocare a dioxidului de carbon.

(3) Începând cu perioada a patra de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, producătorii de energie electrică beneficiază de alocare tranzitorie cu titlu gratuit de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, pentru finanțarea de investiții în modernizarea, diversificarea și transformarea durabilă a sectorului energetic. Investițiile care beneficiază de sprijin trebuie să fie coerente cu tranziția către o economie sigură și sustenabilă cu emisii reduse de dioxid de carbon și cu obiectivele cadrului de politici ale Uniunii Europene privind clima și energia pentru 2030, precum și cu îndeplinirea obiectivelor pe termen lung exprimate în Acordul de la Paris, ratificat prin Legea nr. 57/2017 pentru ratificarea Acordului de la Paris, încheiat la Paris la 12 decembrie 2015 și semnat de România la New York la 22 aprilie 2016. Alocarea tranzitorie cu titlu gratuit de certificate de emisii de gaze cu efect de seră de la prezentul alineat încetează la 31 decembrie 2030.

(4) Pentru instalația care intră sub incidența prevederilor art. 9 din Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare, volumul alocărilor de certificate cu titlu gratuit se reduce cu 20%, în cazul în care recomandările din raportul de audit energetic sau din sistemul certificat de gestionare a energiei nu sunt puse în aplicare, cu excepția cazului în care perioada de recuperare pentru investițiile relevante depășește trei ani sau a cazului în care costurile investițiilor respective sunt disproporționate.

(5) Pentru operatorul care demonstrează că a pus în aplicare alte măsuri care conduc la reduceri ale emisiilor de gaze cu efect de seră echivalente cu cele recomandate în raportul de audit energetic sau în sistemul certificat de gestionare a energiei pentru instalația în cauză, volumul alocărilor de certificate cu titlu gratuit nu se reduce.

(6) Reducerea de 20% prevăzută la alin. (4) se aplică și operatorilor instalațiilor ale căror emisii de gaze cu efect de seră depășesc 80% din nivelul de emisii stabilit pentru valorile de referință pentru produsele relevante, dacă aceștia nu au implementat un plan de neutralitate climatică pentru fiecare dintre instalațiile respective, pentru activitățile reglementate de prezenta hotărâre.

Art. 13. — (1) Se interzice alocarea de certificate de emisii de gaze cu efect de seră cu titlu gratuit unei instalații care și-a încetat funcționarea.

(2) Este considerată instalație care și-a încetat funcționarea instalația a cărei autorizație de emisii de gaze cu efect de seră și-a încetat valabilitatea sau a fost retrasă și instalația în cazul căreia funcționarea sau reluarea funcționării este imposibilă din punct de vedere tehnic.

Art. 14. — (1) La stabilirea modului de alocare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră cu titlu gratuit se ia în considerare și accesul instalațiilor nou-intrate.

(2) Operatorii care dețin instalații în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1, care îndeplinesc condițiile legale în vigoare pentru a fi considerate instalații nou-intrate în perioada de aplicare a schemei de comercializare, pot beneficia de alocare de certificate cu titlu gratuit din rezerva pentru instalațiile nou-intrate, în condițiile stabilite de Regulamentul delegat (UE) 2019/331 al Comisiei din 19 decembrie 2018 de stabilire a normelor tranzitorii pentru întreaga Uniune privind alocarea armonizată și cu titlu gratuit a certificatelor de emisii în temeiul articolului 10a din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 15. — Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate suspendă alocarea de certificate de emisii de gaze cu efect de seră pentru instalațiile care și-au suspendat activitatea și menține această suspendare atât timp cât operatorii nu pot demonstra că, în următoarele 6 luni de la constatarea suspendării activității, aceasta nu este reluată.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligațiile operatorilor

Art. 16. — (1) Pentru instalațiile în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1, care generează emisii specifice activității respective, operatorul trebuie să dețină autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru perioada de comercializare, emisă de Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate, potrivit prevederilor procedurii de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră aprobată prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.

(2) În lipsa autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră, funcționarea instalației este strict interzisă.

Art. 17. — (1) Pentru a obține autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, operatorul depune la Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate solicitarea pentru emiterea autorizației împreună cu documentația tehnică în care sunt descrise:

a) instalația și activitățile desfășurate, inclusiv tehnologia utilizată;

b) materiile prime și materialele auxiliare a căror utilizare este posibil să conducă la emisii de gaze cu efect de seră prevăzute în anexa nr. 2;

c) sursele de emisii de gaze cu efect de seră ale instalațiilor care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1;

d) planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră și anexele acestuia, după caz.

(2) Solicitarea pentru obținerea autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră este însoțită de un rezumat netehnic al documentației depuse.

(3) Operatorul are obligația să asigure corectitudinea informațiilor prevăzute la alin. (1).

Art. 18. — Operatorul care desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1 și care solicită pentru prima dată emiterea autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră are obligația ca, în termen de 20 de zile lucrătoare de la emiterea autorizației, să solicite administratorului național deschiderea unui cont în registrul Uniunii.

Art. 19. — (1) La schimbarea operatorului și a denumirii unei instalații care deține o autorizație privind emisiile de gaze cu efect de seră, noul operator are obligația să solicite Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate revizuirea autorizației, în termen de 45 de zile lucrătoare de la data producerii modificării.

(2) Operatorul are obligația să arhiveze documentele depuse în baza prezentei hotărâri, pentru o perioadă de 10 ani, însoțite de toate documentele întocmite de către verficatorii acreditați și să le predea noului operator, în cazul schimbării operatorului.

(3) Operatorul care desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1 are obligația să informeze Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate cu privire la orice modificări care determină revizuirea autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră și/sau a planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, în termen de 45 de zile lucrătoare de la data producerii modificării.

(4) Operatorul unei instalații care a încetat să mai desfășoare una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1, pentru care a fost emisă autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră în condițiile legii, are obligația de a notifica imediat Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate cu privire la data la care instalația și-a încetat definitiv sau temporar activitatea sau a scăzut sub pragul de capacitate al activității stabilite în anexa nr. 1.

(5) În situația în care instalația și-a încetat definitiv activitatea sau a scăzut sub pragul de capacitate, Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate emite decizia de încetare a valabilității autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru instalația respectivă.

(6) În situația în care instalația prevăzută la alin. (5) începe să desfășoare una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1, pentru care se emite autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră potrivit legii, aceasta este considerată o instalație nou-intrată, iar operatorul poate solicita alocarea de certificate de emisii de gaze cu efect de seră din rezerva pentru instalațiile nou-intrate, în condițiile respectării cerințelor legale pentru acest scop și cele ale Regulamentului delegat (UE) 2019/331 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Operatorul care deține autorizație privind emisiile de gaze cu efect de seră are obligația să monitorizeze și să raporteze emisiile de gaze cu efect de seră, în conformitate cu prevederile planului de monitorizare aprobat de Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate.

(8) În scopul îndeplinirii cerințelor prevăzute la art. 38 alin. (5) din Regulamentul UE de punere în aplicare nr. 2018/2.066, cu modificările și completările ulterioare, operatorii instalațiilor care utilizează biomasă forestieră în scop energetic pot demonstra îndeplinirea criteriilor de durabilitate pentru biomasa forestieră pe baza dovezilor din Sistemul informațional integrat de urmărire a materialelor lemnoase.

Art. 20. — (1) Operatorul are obligația să depună anual la Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, generate de instalația pe care o gestionează, pentru anul precedent, până cel târziu la data de 31 martie.

(2) Operatorul are obligația să depună raportul de monitorizare prevăzut la alin. (1), verificat de un verficator acreditat, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.067, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În cazul în care, în cursul unui an calendaristic, o instalație este gestionată de doi sau mai mulți operatori, se depune un singur raport de monitorizare, verificat de un verficator acreditat, pentru întregul an calendaristic.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), obligația depunerii raportului de monitorizare și a restituirii certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră revine operatorului pe numele căruia este emisă autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, la momentul depunerii raportului de monitorizare.

Art. 21. — (1) Operatorul are obligația de a transmite la Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate, până la data de 30 iunie a fiecărui an, după caz, raportul privind îmbunătățirile aduse metodologiei de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu prevederile art. 69 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Operatorul are obligația de a pune în aplicare conținutul raportului privind îmbunătățirile aduse metodologiei de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu cerințele art. 69 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 22. — În scopul îndeplinirii cerințelor prevăzute de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, operatorul utilizează metodele standard elaborate de Comisia Europeană pentru planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, raportul privind emisiile anuale și raportul privind îmbunătățirile aduse metodologiei de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Art. 23. — Operatorul fiecărei instalații are obligația de a restitui, până cel târziu la data de 30 septembrie a fiecărui an, un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră egal cu cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră provenite de la instalația respectivă în anul calendaristic anterior, verificate potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (2).

Art. 24. — (1) În vederea elaborării listei instalațiilor și a numărului de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, alocate cu titlu gratuit fiecărei instalații pentru perioada 2026-2030, prevăzută la art. 5 alin. (1), pentru instalațiile în care se desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1, operatorii au obligația de a depune la Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate rapoartele privind datele de referință, întocmite conform formularului publicat pe site-ul autorității competente.

(2) Raportul privind datele de referință trebuie să fie verificat de un verficator acreditat, în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.067, cu modificările și completările ulterioare, și va fi însoțit de planul metodologic de monitorizare.

(3) Pentru instalațiile prevăzute la art. 12 alin. (6), operatorii trebuie să depună și planurile de neutralitate climatică, prevăzute de Regulamentul (UE) 2023/2.441 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește conținutul și formatul planurilor de neutralitate climatică necesare în scopul alocării cu titlu gratuit a certificatelor de emisii, împreună cu documentele prevăzute la alin. (2).

(4) Operatorii instalațiilor pentru care se solicită alocare cu titlu gratuit sunt obligați să utilizeze formatele standard elaborate de Comisia Europeană pentru raportul privind datele de referință, planul metodologic de monitorizare și planul de neutralitate climatică.

CAPITOLUL V Operatori aeronave

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale privind operatorii de aeronave

Art. 25. — (1) România este stat membru de administrare pentru:

a) operatorii de aeronave care dețin o licență de operare valabilă, emisă de către autoritatea publică centrală în domeniul transporturilor în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru aprobarea serviciilor aeriene în Uniunea Europeană;

b) operatorii de aeronave care nu dețin o licență de operare valabilă, emisă de un stat membru al Uniunii Europene în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.008/2008, și ale căror zboruri efectuate în anul de referință au generat cantitatea cea mai mare de emisii pe teritoriul României.

(2) În cazul în care în primii 2 ani ai oricărei perioade de comercializare niciuna dintre emisiile din aviație rezultate din zborurile efectuate de către un operator de aeronave care se încadrează la alin. (1) lit. b) nu se atribuie României, operatorul de aeronave este transferat unui alt stat membru de

administrare pentru perioada următoare. Noul stat membru de administrare este statul membru cu cantitatea cea mai mare de emisii estimate atribuite aviației, provenind din zborurile efectuate de către respectivul operator de aeronave în cursul primilor 2 ani ai perioadei anterioare.

Art. 26. — În situația în care zborurile operatorului de aeronave depășesc pragul excepției „de minimis”, prevăzută la art. 29 alin. (1), și anume cel puțin 243 de zboruri pe o perioadă de 4 luni definită în anexa la Decizia Comisiei din 8 iunie 2009 privind interpretarea detaliată a activităților de aviație enumerate în anexa nr. 1 și zboruri totale anuale cu emisii peste 10.000 t CO₂, operatorul va fi inclus în schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pe durata anului calendaristic în decursul căruia este atins sau depășit acest prag.

Art. 27. — Cuantumul tarifelor percepute de Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate pentru aprobarea planului de monitorizare a emisiilor și a planului de monitorizare a datelor tonă-kilometru se stabilește pentru fiecare perioadă de comercializare prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.

SECȚIUNEA a 2-a

Alocarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru operatorii de aeronave

Art. 28. — (1) Începând cu data de 1 ianuarie 2026, certificatele de emisii de gaze cu efect de seră care nu au fost alocate cu titlu gratuit în anul respectiv operatorilor de aeronave sunt supuse licitării.

(2) Administratorul central alocă în contul operatorului de aeronave certificate pentru a acoperi parțial sau integral diferența de preț dintre utilizarea kerosenului fosil și utilizarea combustibililor de aviație eligibili relevanți, ținând seama de stimulentele bazate pe prețul carbonului și pe nivelurile minime armonizate de impozitare a combustibililor fosili, și validează această alocare.

Art. 29. — (1) Este strict interzisă alocarea de certificate de emisii de gaze cu efect de seră cu titlu gratuit unui operator de aeronave care și-a încetat activitatea, respectiv unui operator de aeronave ale cărui zboruri se încadrează în excepția prevăzută la lit. j) de la activitatea „Aviație” din anexa nr. 1, respectiv fie mai puțin de 243 de zboruri pe perioadă de timp, pentru trei perioade consecutive de câte 4 luni, fie zboruri totale anuale cu emisii sub 10.000 t CO₂, denumită în continuare *excepția „de minimis”*.

(2) Operatorul de aeronave care a încetat să mai desfășoare activitățile de aviație prevăzute în anexa nr. 1 are obligația de a notifica imediat Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate cu privire la data la care acesta și-a încetat definitiv sau temporar activitatea.

(3) Operatorul de aeronave ale cărui zboruri întrunesc condițiile prevăzute la lit. j) de la activitatea „Aviație” din anexa nr. 1 are obligația de a notifica imediat Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate cu privire la anul în care zborurile acestuia s-au încadrat în excepția respectivă.

(4) Pentru operatorii de aeronave prevăzuți la alin. (2) și (3), Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate emite decizia de excludere de sub incidența schemei de comercializare pentru anul respectiv, stabilește obligațiile operatorului conform prevederilor prezentei hotărâri și comunică în scris operatorului această decizie în termen de 30 de zile de la primirea notificării din partea acestuia.

(5) Un operator de aeronave care își desfășoară activitatea pe un număr foarte limitat de perechi de aerodromuri sau într-un număr foarte limitat de perechi de state care fac obiectul cerințelor de compensare sau într-un număr foarte limitat de perechi de state care nu fac obiectul cerințelor de compensare

poate solicita autorității de administrare să nu publice datele transmise la nivelul operatorului de aeronave, explicând de ce divulgarea acestor date poate fi considerată ca aducând prejudicii intereselor sale comerciale. Pe baza solicitării respective, autoritatea de administrare poate solicita Comisiei să publice datele respective la un nivel de agregare superior.

SECȚIUNEA a 3-a

Obligațiile operatorilor de aeronave

Art. 30. — (1) Operatorul de aeronave care desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1 are obligația să monitorizeze și să raporteze emisiile de gaze cu efect de seră în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Operatorul de aeronave care începe să desfășoare una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1 trebuie să dețină un plan de monitorizare aprobat de Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate.

(3) Operatorul de aeronave care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 26 are obligația de a depune la Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate planul de monitorizare până cel târziu la data de 31 ianuarie a anului următor îndeplinirii condițiilor.

(4) Operatorul de aeronave are obligația să informeze Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate cu privire la orice modificări care determină revizuirea planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru activități de aviație, prevăzut la alin. (2), în termen de 45 de zile de la data producerii modificării.

(5) În termen de 20 de zile lucrătoare de la aprobarea planului de monitorizare, operatorul de aeronave are obligația de a solicita administratorului național deschiderea unui cont în registrul Uniunii aflat sub jurisdicția statului român.

(6) Operatorul de aeronave are obligația să se asigure că informațiile furnizate în planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt corecte și complete.

(7) Operatorul de aeronave are obligația să arhiveze documentele depuse în baza prezentei hotărâri, pentru o perioadă de 10 ani, însoțite de toate documentele întocmite de către verficatorii acreditați, și să le predea noului operator, în cazul schimbării operatorului.

Art. 31. — (1) Operatorul de aeronave are obligația să depună anual la Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră generate pentru anul precedent, inclusiv alte efecte decât emisiile de CO₂ rezultate din activitatea de aviație, până cel târziu la data de 31 martie.

(2) Operatorul de aeronave trebuie să depună raportul de monitorizare prevăzut la alin. (1), verificat de un verficator acreditat, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.067, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Operatorul de aeronave are obligația să asigure că informațiile incluse în raportul de monitorizare sunt corecte și complete.

(4) Este exceptat de la prevederile alin. (2) operatorul de aeronave care face obiectul derogării prevăzute la art. 33 alin. (12).

(5) În cazul în care un operator de aeronave generează emisii anuale totale mai mici de 25.000 de tone de CO₂ sau în cazul în care un operator de aeronave are emisii totale anuale mai mici de 3.000 de tone de CO₂ generate din alte zboruri decât cele prevăzute la art. 33 alin. (12) se consideră că emisiile acestuia sunt emisii verificate dacă sunt stabilite prin utilizarea instrumentului pentru micii emițatori aprobat în temeiul Regulamentului (UE) nr. 606/2010 privind aprobarea unui instrument simplificat elaborat de organismul european pentru

siguranța navigației aeriene (Eurocontrol) în vederea estimării consumului de combustibil al anumitor operatori aerieni mici emițatori și completat cu date furnizate de Eurocontrol prin facilitatea sa de sprijin al schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, denumită în continuare ETS.

Art. 32. — (1) Operatorul de aeronave are obligația de a transmite la Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate, până la data de 30 iunie a fiecărui an, după caz, raportul privind îmbunătățirile aduse metodologiei de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu prevederile art. 69 alin. (4) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Operatorul de aeronave are obligația de a pune în aplicare conținutul raportului privind îmbunătățirile aduse metodologiei de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu cerințele art. 69 alin. (4) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În scopul îndeplinirii cerințelor prevăzute de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare, operatorul de aeronave utilizează formatele standard elaborate de Comisia Europeană pentru planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, raportul privind emisiile anuale, raportul privind îmbunătățirile aduse metodologiei de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

(4) Începând cu anul 2026, fiecare operator de aeronave monitorizează și raportează autorității competente, până la data de 31 martie a fiecărui an, alte efecte decât emisiile de CO₂ produse de fiecare aeronavă pe care o exploatează în fiecare an calendaristic, potrivit actelor de punere în aplicare ale Comisiei Europene.

Art. 33. — (1) Operatorul de aeronave are obligația de a restitui, până cel târziu la data de 30 septembrie a fiecărui an, un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră egal cu cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră provenite din activitatea de aviație în anul calendaristic anterior, verificat potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (2).

(2) Pentru îndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) este strict interzisă utilizarea de către operatorul de aeronave a certificatelor emise de un stat membru care nu mai participă la schema de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

(3) Operatorii de aeronave care dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau care sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv, pot utiliza următoarele unități pentru a-și îndeplini obligațiile de anulare a unităților în ceea ce privește cantitatea notificată de autoritatea competentă în baza prevederilor art. 5 alin. (5) și (6):

a) credite autorizate de părțile participante la mecanismul instituit în temeiul art. 6 alin. (4) din Acordul de la Paris, ratificat prin Legea nr. 57/2017;

b) credite autorizate de părțile participante la programele de creditare care au fost considerate eligibile de către Consiliul Organizației Aviației Civile Internaționale, denumită în continuare OACI, astfel cum au fost identificate conform legislației europene;

c) credite autorizate de părți la acorduri în temeiul legislației Uniunii Europene;

d) credite acordate pentru proiecte la nivelul Uniunii Europene conform legislației europene.

(4) Unitățile prevăzute la alin. (3) lit. a) și b) pot fi utilizate dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) provin dintr-un stat care este parte la Acordul de la Paris, ratificat prin Legea nr. 57/2017, în momentul utilizării;

b) provin dintr-un stat care este menționat ca participant la CORSIA; această condiție nu se aplică emisiilor generate

înainte de 2027 și nici țărilor cel mai puțin dezvoltate și statelor insulare mici în curs de dezvoltare, astfel cum sunt definite de Organizația Națiunilor Unite în deciziile sale, cu excepția statelor al căror PIB pe cap de locuitor este egal sau mai mare decât media Uniunii Europene.

(5) Unitățile prevăzute la alin. (3) lit. a)-c) pot fi utilizate dacă există mecanisme de autorizare de către părțile participante, dacă se efectuează ajustări în timp util ale raportării emisiilor antropice de la surse și a absorbțiilor de către absorbanți care fac obiectul contribuțiilor stabilite la nivel național ale părților participante și dacă se evită dubla contabilizare și creșterea netă a emisiilor globale.

(6) Operatorii de aeronave care dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau care sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv, anulează unitățile prevăzute la alin. (3) numai în ceea ce privește cantitatea notificată de statul membru respectiv, referitor la perioada de conformitate cu CORSIA relevantă. Anularea are loc până la data de 31 ianuarie 2028 pentru emisiile din perioada 2024-2026.

(7) În fiecare an din perioada 2025-2030, operatorii de aeronave comerciale pot solicita o alocare de certificate în baza cantității de combustibil de aviație durabili și a altor combustibili de aviație care nu sunt derivați din combustibili fosili, prevăzuți în Regulamentul (UE) 2023/2.405, utilizat pentru zborurile pentru care trebuie restituite certificate, cu excepția zborurilor pentru care cerința respectivă este considerată a fi îndeplinită în baza prevederilor alin. (3). În cazul în care, pentru un anumit an, cererea de certificate pentru utilizarea unor astfel de combustibili este mai mare decât cantitatea de certificate disponibile, cantitatea de certificate se reduce în mod uniform pentru toți operatorii de aeronave vizați de alocare în anul respectiv.

(8) Certificatele prevăzute la alin. (7) se alocă operatorilor de aeronave pentru a acoperi parțial sau integral diferența de preț dintre utilizarea kerosenului fosil și utilizarea combustibililor de aviație eligibili relevanți, ținând seama de stimulentele bazate pe prețul carbonului și pe nivelurile minime armonizate de impozitare a combustibililor fosili.

(9) Certificatele alocate în temeiul alin. (7) acoperă:

a) 70% din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a hidrogenului din surse regenerabile de energie și biocombustibilii avansați, astfel cum sunt definiți la art. 2 pct. 36 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare, pentru care factorul de emisii este zero în temeiul anexei nr. 4;

b) 95% din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică care respectă art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022, cu modificările ulterioare, utilizați în aviație, pentru care factorul de emisii este zero în temeiul anexei nr. 4;

c) 100% din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a oricărui combustibil de aviație eligibil care nu este derivat din combustibilii fosili care intră sub incidența alin. (7), pe aeroporturile situate pe insule cu o suprafață mai mică de 10.000 km² și care nu au legături rutiere sau feroviare cu continentul, pe aeroporturile care nu sunt suficient de mari pentru a fi definite ca aeroporturi ale Uniunii Europene în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2.405 și pe aeroporturile situate într-o regiune ultraperiferică;

d) în alte cazuri decât cele prevăzute la lit. a)-c), 50% din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a

oricărui combustibil de aviație eligibil care nu este derivat din combustibilii fosili care intră sub incidența alin. (7).

(10) În cazul în care combustibilul de aviație eligibil prevăzut la alin. (7) nu poate fi atribuit fizic într-un aeroport unui anumit zbor al unui operator de aeronave, certificatele rezervate în temeiul alin. (8) sunt disponibile pentru combustibilii de aviație eligibili furnizați pe aeroportul respectiv proporțional cu emisiile generate de zborurile respectivului operator de aeronave de pe aeroportul respectiv pentru care trebuie restituite certificate în conformitate cu alin. (1).

(11) În ceea ce privește emisiile generate de zborurile înspre și dinspre țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare și statele al căror PIB pe cap de locuitor este egal sau mai mare decât media Uniunii, operatorii de aeronave nu sunt obligați să restituie certificate în conformitate cu alin. (1) în ceea ce privește emisiile respective.

(12) Prin excepție de la prevederile alin. (1), autoritatea competentă nu ia măsuri împotriva operatorilor de aeronave în ceea ce privește toate emisiile generate de zborurile înspre și dinspre aerodromurile situate în statele din afara Spațiului Economic European, denumit în continuare SEE, cu excepția zborurilor înspre aerodromurile situate în Regatul Unit sau în Elveția, în fiecare an calendaristic începând din data de 1 iunie 2021 și până la data de 31 decembrie 2026.

(13) Emisiile operatorului de aeronave care fac obiectul alin. (12) sunt considerate a fi emisii verificate.

SECȚIUNEA a 4-a

Interdicția de operare pentru operatorii de aeronave

Art. 34. — (1) În situația în care un operator de aeronave nu respectă cerințele prevăzute la art. 33 alin. (1), Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate solicită, după caz, Comisiei Europene să decidă asupra impunerii unei interdicții de operare pentru operatorul de aeronave respectiv.

(2) Solicitarea transmisă potrivit alin. (1) conține:

a) dovada faptului că operatorul de aeronave nu a îndeplinit cerințele prevăzute la art. 33 alin. (1);

b) informațiile privind măsurile de punere în executare întreprinse de Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate pentru îndeplinirea de către operatorul de aeronave a obligațiilor legislative care revin operatorului în cauză;

c) o justificare pentru impunerea interdicției de operare la nivelul Uniunii Europene; precum și

d) o recomandare privind domeniul de aplicare a interdicției de operare la nivelul Uniunii Europene și orice condiții care ar trebui să se aplice în acest caz.

(3) Înainte de adoptarea deciziei prevăzute la alin. (1), în situația în care acest lucru este posibil, au loc consultări între Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate, autoritatea responsabilă pentru supravegherea operatorului de aeronave în cauză, și Comisia Europeană.

(4) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate informează operatorul de aeronave cu privire la informațiile comunicate și luate în considerare de Comisia Europeană la adoptarea deciziei de impunere a unei interdicții de operare prevăzute la alin. (1).

(5) Operatorul de aeronave se poate adresa în scris Comisiei Europene, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data la care Comisia Europeană comunică Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate informațiile prevăzute la alin. (4).

(6) Autoritatea publică centrală în domeniul transporturilor pune în aplicare pe teritoriul României decizia adoptată de Comisia Europeană privind impunerea interdicției de operare operatorului de aeronave respectiv și informează Comisia Europeană cu privire la măsurile stabilite la nivel național pentru aplicarea acestei decizii.

CAPITOLUL VI

Dispoziții generale privind companiile de transport maritim

SECȚIUNEA 1

Alocarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru companiile de transport maritim

Art. 35. — (1) Alocarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și obligația de restituire a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru o companie de transport maritim se realizează în funcție de emisiile generate de călătoria navei, astfel:

a) 50% din emisiile generate de călătoriile navelor care pleacă dintr-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru și sosesc într-un port de escală aflat în afara jurisdicției unui stat membru;

b) 50% din emisiile generate de călătoriile navelor care pleacă dintr-un port de escală aflat în afara jurisdicției unui stat membru și sosesc într-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru;

c) 100% din emisiile generate de călătoriile navelor care pleacă dintr-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru și sosesc într-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru;

d) 100% din emisiile produse de nave în cadrul unui port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru.

(2) Factorul liniar de reducere prevăzut la art. 11 alin. (1) se aplică și cantității de certificate care corespunde emisiilor medii generate de transportul maritim, raportate pentru 2018 și 2019, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare.

(3) România, prin Autoritatea Navală Română, rămâne stat de administrare pentru compania de transport maritim și își păstrează această responsabilitate indiferent de modificările ulterioare suferite de activitățile sau de datele de înregistrare ale companiei de transport maritim, până când modificările respective se reflectă într-o listă actualizată stabilită de Comisia Europeană prin intermediul unor acte de punere în aplicare.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligațiile companiilor de transport maritim

Art. 36. — (1) Compania de transport maritim care desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1 are obligația să monitorizeze și să raporteze emisiile de gaze cu efect de seră, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Compania de transport maritim are obligația să transmită Autorității Navale Române un plan de monitorizare, în cel mult trei luni de la prima escală a fiecărei nave într-un port aflat sub jurisdicția statului român, și anual raportul privind emisiile de gaze cu efect de seră, întocmite conform prevederilor Regulamentului (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare, și verificate de un verficator acreditat în conformitate cu criteriile prevăzute în cap. III din Regulamentul (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Regulamentului (CE) 2008/765.

(3) Autoritatea Navală Română aprobă planul de monitorizare și verifică raportul privind emisiile de gaze cu efect de seră, prevăzut la alin. (2).

(4) Compania de transport maritim are obligația să asigure corectitudinea informațiilor din documentele prevăzute la alin. (2).

(5) Pentru navele care intră sub incidența prezentei hotărâri pentru prima dată după data de 1 ianuarie 2026, Autoritatea Navală Română aprobă planul de monitorizare transmis, în termen de 4 luni de la prima escală a navei într-un port aflat sub jurisdicția statului român.

(6) Autoritatea Navală Română aprobă modificările aduse planului de monitorizare în situația în care sunt îndeplinite criteriile stabilite la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare, verificate de un verficator acreditat în conformitate cu criteriile prevăzute în cap. III din Regulamentul (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Regulamentului (CE) 2008/765.

(7) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, companiile de transport maritim transmit Autorității Navale Române, până cel târziu la data de 31 martie a fiecărui an, datele agregate privind emisiile la nivel de companie, care se referă la emisiile din perioada de raportare anterioară, verificate de un verficator acreditat în conformitate cu criteriile prevăzute în cap. III din Regulamentul (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Regulamentului (CE) 2008/765. Autoritatea Navală Română confirmă corectitudinea raportului privind emisiile de gaze cu efect de seră sau îl respinge și îl returnează către compania de transport maritim spre reevaluare.

(8) Compania de transport maritim are obligația să arhiveze planurile de monitorizare, rapoartele de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră, după caz, pentru o perioadă de 10 ani, însoțite de toate documentele întocmite de către verficatorii acreditați potrivit prevederilor legale.

(9) Compania de transport maritim are obligația de a restitui, până cel târziu la data de 30 septembrie a fiecărui an pentru emisiile generate în perioada 2024-2026, un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră egal cu cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră provenite de la exploatarea navei, astfel:

a) 40% din emisiile verificate pentru anul 2024, care fac obiectul cerințelor de restituire, raportate;

b) 70% din emisiile verificate pentru anul 2025, care fac obiectul cerințelor de restituire, raportate;

c) 100% din emisiile verificate pentru anul 2026, care fac obiectul cerințelor de restituire, raportate.

(10) Începând cu anul 2027, compania de transport maritim are obligația de a restitui, până cel târziu la data de 30 septembrie a fiecărui an, un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră egal cu cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră generate în anul calendaristic anterior de activitățile de transport maritim pentru care este considerată companie de transport maritim, verificate potrivit dispozițiilor cap. III din Regulamentul (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare.

(11) În cazul în care responsabilitatea finală pentru achiziționarea combustibilului sau pentru operarea navei sau pentru ambele este asumată de către o altă entitate decât compania de transport maritim, în temeiul unei clauze contractuale, compania de transport maritim are dreptul la rambursarea de către entitatea respectivă a costurilor generate de restituirea certificatelor.

(12) Operarea navei înseamnă stabilirea încărcăturii transportate sau a rutei și a vitezei navei.

(13) Compania de transport maritim rămâne entitatea responsabilă de restituirea certificatelor în baza prevederilor alin. (9) și (10), fără a se aduce atingere dreptului unor astfel de companii de transport maritim de a primi o rambursare de la operatorii comerciali pentru costurile generate de restituire.

Art. 37. — (1) Autoritatea Navală Română primește numai rapoartele prevăzute la art. 36 alin. (1), verificate de verficatori acreditați în conformitate cu criteriile prevăzute în cap. III din Regulamentul (UE) 2015/757, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Regulamentului (CE) 2008/765.

(2) Autoritatea Navală Română transmite către Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate, până cel târziu la data de 31 martie a fiecărui an, lista care include emisiile verificate de

verificatori acreditați, pentru fiecare companie de transport maritim, în vederea verificării emisiilor introduse în registrul Uniunii.

(3) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate transmite Autorității Navale Române lista companiilor de transport maritim care nu au îndeplinit obligația de predare a certificatelor, prevăzută la art. 36 alin. (9) și (10).

(4) Autoritatea Navală Română notifică compania de transport maritim cu privire la neîndeplinirea obligației de predare a certificatelor prevăzute la art. 36 alin. (9) și (10) pentru două sau mai multe perioade de raportare consecutive, în termen de 5 zile de la primirea listei prevăzute la alin. (3).

(5) Compania de transport maritim este obligată să transmită informațiile relevante pentru soluționarea cauzei, în termen de 30 de zile de la primirea notificării prevăzute la alin. (4).

(6) Pentru navele companiei de transport prevăzute la alin. (4) Autoritatea Navală Română emite un ordin de expulzare.

(7) Autoritatea Navală Română are obligația de a notifica ordinul de expulzare către Comisia Europeană, Agenția Europeană pentru Siguranța Maritimă, denumită în continuare EMSA, celelalte state membre și statului de pavilion în cauză.

(8) Este strict interzisă intrarea în oricare din porturile aflate sub jurisdicția statului român a navelor companiei de transport maritim pentru care s-a emis un ordin de expulzare, cu excepția navelor care arborează pavilionul românesc.

(9) Interdicția prevăzută la alin. (8) se menține până la îndeplinirea de către compania de transport maritim a obligațiilor de predare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

(10) În cazul în care nava arborează pavilionul românesc și intră sau se află în unul dintre porturile statului român, autoritățile române rețin nava și pot suspenda pavilionul, după ce au acordat companiei de transport maritim în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile, până când compania de transport maritim își îndeplinește obligațiile de restituire.

(11) Prevederile alin. (10) nu aduc atingere normelor maritime internaționale aplicabile în cazul navelor aflate în pericol.

(12) În termen de 40 de zile lucrătoare de la publicarea listei privind statul de administrare sau, pentru companiile maritime care nu sunt incluse în lista respectivă, în termen de 65 de zile lucrătoare de la prima călătorie care intră în domeniul de aplicare, compania de transport maritim furnizează administratorului național relevant informațiile necesare și solicită administratorului național să deschidă un cont de depozit pentru operatorul maritim în registrul Uniunii.

CAPITOLUL VII

Dispoziții generale privind sectorul transport rutier și rezidențial

SECȚIUNEA 1

Autorizarea entităților reglementate

Art. 38. — (1) Până la data de 1 ianuarie 2026, entitățile reglementate care desfășoară activități prevăzute în anexa nr. 3 trebuie să dețină o autorizație privind emisiile de gaze cu efect de seră emisă de Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate.

(2) Autorizația prevăzută la alin. (1) se emite doar în condițiile în care autoritatea competentă a stabilit că entitatea respectivă poate monitoriza și raporta emisiile corespunzătoare cantităților de combustibili eliberați pentru consum în conformitate cu criteriile prevăzute în anexa nr. 5.

(3) Eliberarea pentru consum a combustibililor de către entitățile reglementate este strict interzisă în lipsa autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră.

(4) Începând cu anul 2027, autoritatea competentă poate extinde aplicarea activității prevăzute în anexa nr. 3 la sectoarele care nu sunt enumerate în anexa respectivă, în baza unui raport justificat, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, art. 43 și 44, și poate pune în aplicare comercializarea certificatelor de emisii în conformitate cu prezentul capitol în astfel de sectoare, ținând seama de toate criteriile relevante, în special de efectele asupra pieței interne, de denaturările potențiale ale concurenței, de integritatea de mediu a schemei de comercializare a certificatelor de emisii stabilite în temeiul prezentului capitol și de fiabilitatea sistemului de monitorizare și de raportare planificat, cu condiția ca extinderea activității prevăzute în anexa respectivă să fie aprobată de Comisie.

(5) Raportul prevăzut la alin. (4) se comunică Comisiei Europene până la data de 30 iunie a anului relevant.

(6) Monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor rezultate din activitatea prevăzută în anexa nr. 3 se efectuează în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în anexa nr. 4 și în anexa nr. 5 partea C.

(7) Autoritatea competentă poate permite entităților reglementate să actualizeze planurile de monitorizare fără a modifica autorizația, în conformitate cu prevederile art. 75b din Regulamentul (UE) 2018/2.066, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Entitățile reglementate prezintă autorității competente, în vederea aprobării, planurile de monitorizare revizuite.

Art. 39. — Pentru a obține autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, entitatea reglementată care desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 3 depune la Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate solicitarea pentru obținerea autorizației împreună cu documentația în care sunt descrise:

- a) entitatea reglementată;
- b) tipurile de combustibili pe care îi eliberează pentru consum și care sunt utilizați pentru ardere în sectoarele prevăzute în anexa nr. 3, precum și mijloacele prin care acești combustibili sunt eliberați pentru consum;
- c) utilizarea finală sau utilizările finale ale combustibililor eliberați pentru consum pentru activitatea prevăzută în anexa nr. 3;
- d) măsurile planificate pentru monitorizarea și raportarea emisiilor, în conformitate cu prevederile cap. VIIa și VIIb din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare;
- e) un rezumat netehnic al informațiilor prevăzute la lit. a)-d).

Art. 40. — (1) Autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru entitatea reglementată care desfășoară una dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 3 conține cel puțin următoarele elemente:

- a) denumirea și adresa entității reglementate;
- b) o descriere a mijloacelor prin care entitatea reglementată eliberează combustibilii pentru consum în sectoarele din anexa nr. 3;
- c) lista combustibililor eliberați pentru consum;
- d) planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră întocmit în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066, cu modificările și completările ulterioare;
- e) cerințele de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066, cu modificările și completările ulterioare;
- f) obligația de a restitui, până la data de 31 mai a anului următor celui pentru care s-a făcut monitorizarea emisiilor de gaze cu efect de seră, un număr de certificate care corespunde emisiilor totale din fiecare an calendaristic, verificate în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.067, cu modificările și completările ulterioare, pentru emisiile de gaze cu efect de seră raportate începând cu anul 2027.

(2) Procedura de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru entitatea reglementată se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 41. — Fondurile obținute din licitarea certificatelor atribuite României pentru sectorul transport rutier și rezidențial sunt utilizate pentru aplicarea următoarelor măsuri:

a) decarbonizarea încălzirii și răcirii clădirilor sau reducerea nevoilor energetice ale clădirilor, inclusiv integrarea energiilor din surse regenerabile și măsuri conexe, în conformitate cu art. 8 și 9 din Legea nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsuri de acordare de sprijin financiar pentru gospodăriile cu venituri reduse din clădirile cu cele mai slabe performanțe;

b) sprijinirea achiziționării de vehicule cu zero emisii sau instalarea unei infrastructuri de realimentare și reîncărcare complet interoperabile pentru vehiculele cu zero emisii sau măsuri de încurajare a trecerii la transportul public și de îmbunătățire a multimodalității sau de acordare de sprijin financiar pentru abordarea aspectelor de ordin social în legătură cu utilizatorii serviciilor de transport cu venituri mici și mijlocii;

c) finanțarea planului social pentru climă, în conformitate cu art. 15 din Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1.060;

d) compensarea financiară pentru consumatorii finali în cazurile în care nu a fost posibilă evitarea dublei contabilizări a emisiilor sau în cazul în care certificatele au fost restituite pentru emisii care nu fac obiectul prezentului capitol.

Art. 42. — (1) În aplicarea prevederilor prevăzute la art. 38 alin. (4), autoritatea competentă se asigură că entitățile reglementate în cauză prezintă, până la data de 30 aprilie a anului relevant, raportul de monitorizare aferent emisiilor generate în anul anterior.

(2) În cazul în care datele prevăzute la alin. (1) sunt validate, autoritatea competentă informează Comisia, până la data de 30 iunie a anului relevant, în baza prevederilor art. 38 alin. (4).

(3) Cantitatea de certificate care urmează să fie emise în temeiul alin. (1) se ajustează ținând seama de raportul detaliat în mod corespunzător care a fost prezentat de entitățile reglementate.

(4) În termen de 20 de zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a unei autorizații de emisii de gaze cu efect de seră, entitatea reglementată furnizează administratorului național informațiile necesare și solicită acestuia să deschidă un cont de depozit al entității reglementate în registrul Uniunii.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligațiile entităților reglementate

Art. 43. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, entitățile reglementate au obligația de a monitoriza și raporta emisiile de gaze cu efect de seră corespunzătoare cantității de combustibil eliberată pentru consum, conform anexei nr. 3.

(2) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, entitatea reglementată raportează autorității competente, până la data de 30 aprilie 2026, emisiile sale istorice pentru anii 2024 și 2025.

(3) Începând din anul 2026, entitatea reglementată transmite autorității competente, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, un raport privind emisiile care acoperă emisiile anuale din perioada de raportare și care este verificat în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.067, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Începând cu data de 1 ianuarie 2028 și până la data de 31 decembrie 2030, entitatea reglementată are obligația de a raporta anual, până la data de 30 aprilie, către autoritatea competentă, cota medie a costurilor legate de restituirea certificatelor pe care le-a transferat consumatorilor în anul precedent.

(5) Începând cu data de 1 ianuarie 2028, entitatea reglementată are obligația de a restitui, până cel târziu la data de 31 mai a fiecărui an, un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră egal cu cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră corespunzătoare cantității de combustibili eliberați pentru consum în anul anterior, verificate potrivit dispozițiilor alin. (3).

(6) Entitatea reglementată are obligația de a transmite Agenției Naționale pentru Mediu și Aree Protejate, până la data de 31 iulie a fiecărui an, după caz, raportul privind îmbunătățirile aduse metodologiei de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu prevederile art. 75q din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (5), termenul-limită pentru restituirea inițială a certificatelor se amână până la data de 31 mai 2031.

Art. 44. — Autoritatea competentă poate stabili măsuri simplificate de monitorizare, raportare și verificare pentru entitățile reglementate ale căror emisii anuale corespunzătoare cantităților de combustibili eliberați pentru consum sunt mai mici de 1.000 de tone de CO₂ echivalent, în conformitate cu prevederile prevăzute la art. 75n din Regulamentul (UE) 2018/2.066, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 45. — Entitatea reglementată informează autoritatea competentă cu privire la orice modificări planificate privind natura activității sale sau combustibilii pe care îi eliberează pentru consum, care ar putea face necesară revizuirea autorizației de emisii de gaze cu efect de seră. După caz, autoritatea competentă revizuieste autorizația în conformitate cu legislația în vigoare. În cazul în care survine o modificare a identității entității reglementate în temeiul prezentului capitol, autoritatea competentă revizuieste autorizația astfel încât aceasta să includă denumirea și adresa noii entități reglementate.

CAPITOLUL VIII

Registrul Uniunii aflat sub jurisdicția statului român

Art. 46. — (1) Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate este administratorul național al conturilor în registrul Uniunii aflate sub jurisdicția statului român.

(2) Registrul Uniunii asigură contabilizarea precisă a tranzacțiilor din cadrul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii (EU ETS), instituit prin Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Orice persoană poate deține certificate de emisii de gaze cu efect de seră.

(4) Registrul Uniunii, administrat la nivel național, este accesibil titularilor de cont, cu respectarea prevederilor Regulamentului delegat (UE) 2019/1.122 al Comisiei din 12 martie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea registrului Uniunii, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Administratorul național accesează și gestionează conturile din registrul Uniunii, aflate sub jurisdicția sa.

(6) Regulamentul privind gestionarea și operarea în conturile naționale din registrul Uniunii se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.

(7) Administratorul național percepe un tarif la deschiderea unui cont în registrul Uniunii și un tarif anual corespunzător administrării respectivului cont.

(8) Cuantumul tarifelor prevăzute la alin. (7) se stabilește prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Art. 47. — (1) Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate, în calitate de administrator național al conturilor din registrul Uniunii aflat sub jurisdicția statului român, denumit în continuare *administrator național*, transferă în contul operatorilor certificatele de emisii de gaze cu efect de seră alocate cu titlu gratuit instalațiilor prevăzute la art. 5 alin. (1), aferente fiecărui an, până la data de 30 iunie a anului respectiv sau ulterior acestei date, doar după aprobarea și transmiterea de către Comisia Europeană a deciziei de alocare.

(2) Atribuțiile Agenției Naționale pentru Mediu și Aree Protejate, în calitate de administrator național al conturilor din registrul Uniunii aflat sub jurisdicția statului român, se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.

(3) Restituirea certificatelor de către un operator, operator de aeronave, compania de transport maritim sau o entitate reglementată se face în acord cu prevederile Regulamentului delegat (UE) 2019/1.122, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 48. — (1) Certificatele de emisii de gaze cu efect de seră se pot transfera între persoane române și persoane din alte state membre ale Uniunii Europene.

(2) Certificatele de emisii de gaze cu efect de seră se anulează în orice moment, la solicitarea persoanei care le deține.

(3) Certificatele de emisii de gaze cu efect de seră emise de autoritățile competente din alte state membre ale Uniunii Europene sunt recunoscute de administratorul național.

(4) Obligația de a restitui certificatele de emisii de gaze cu efect de seră nu se aplică și emisiilor care, conform verificărilor, sunt captate, utilizate și/sau transportate, în vederea stocării permanente, într-un sit pentru care este emisă o autorizație de stocare în vigoare, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2011 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 114/2013, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv a emisiilor, care au devenit legate chimic permanent într-un produs astfel încât acestea nu intră în atmosferă în condiții normale de utilizare, inclusiv orice activitate normală care are loc după sfârșitul duratei de viață a produsului respectiv.

(5) Pentru îndeplinirea obligației de restituire a certificatelor este strict interzisă utilizarea de către operator și compania de transport maritim a certificatelor emise de un stat membru, care nu mai participă la schema de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Art. 49. — (1) Certificatele emise începând cu data de 1 ianuarie 2013 sunt valabile o perioadă nelimitată.

(2) Certificatele emise începând cu data de 1 ianuarie 2021 includ o mențiune care indică în ce perioadă de 10 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2021, au fost eliberate și sunt valabile pentru emisiile generate începând cu primul an din perioada respectivă.

Art. 50. — (1) În cazul în care, până la data de 31 martie a anului în curs, raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră din anul precedent nu este declarat satisfăcător, de către organismul de verificare acreditat, potrivit criteriilor prevăzute în anexa nr. 5 și prevederilor Regulamentului de

punere în aplicare (UE) 2018/2.067, cu modificările și completările ulterioare, operatorul, operatorul de aeronave, compania de transport maritim și entitatea reglementată nu pot transfera certificatele de emisii de gaze cu efect de seră, ca urmare a suspendării accesului la contul din registrul Uniunii. Ridicarea măsurii de suspendare a conturilor din registrul Uniunii se va face la data la care raportul de monitorizare privind emisiile de gaze cu efect de seră depus la Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate este declarat satisfăcător de către verficatorul acreditat în baza Regulamentului (UE) 2018/2.067, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul în care un operator, operator de aeronave, companie de transport maritim sau o entitate reglementată nu au restituit certificate de emisii de gaze cu efect de seră în conformitate cu prevederile art. 23, 33, 36 și 43, contul său din registrul Uniunii va fi pus în starea „suspendat”. Contul va rămâne suspendat până când operatorul, operatorul de aeronave, compania de transport maritim sau o entitate reglementată va restitui certificatele respective.

CAPITOLUL IX

Dispoziții generale pentru sectorul energetic

SECȚIUNEA 1

Alocarea pentru producătorii de energie electrică

Art. 51. — (1) Pentru perioada a patra de comercializare 2026-2030, producătorii de energie electrică beneficiază de alocare tranzitorie cu titlu gratuit de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, pentru finanțarea de investiții în modernizarea, diversificarea și transformarea durabilă a sectorului energetic.

(2) Investițiile care beneficiază de sprijin trebuie să fie coerente cu tranziția către o economie sigură și sustenabilă cu emisii reduse de dioxid de carbon și cu obiectivele cadrului de politici ale Uniunii Europene privind clima și energia pentru 2030, precum și cu îndeplinirea obiectivelor pe termen lung exprimate în Acordul de la Paris, ratificat prin Legea nr. 57/2017.

(3) Alocarea tranzitorie cu titlu gratuit de certificate de emisii de gaze cu efect de seră prevăzută la alin. (1) încetează la 31 decembrie 2030.

Art. 52. — (1) Investițiile prevăzute la art. 51 alin. (1) cu valoare mai mică de 12,5 milioane EUR care vor fi sprijinite prin alocarea tranzitorie opțională cu titlu gratuit și care nu sunt selectate prin procedura de ofertare concurențială sunt selectate pe baza unor criterii obiective și transparente, ca urmare a procesului de selecție prin consultare publică.

(2) În cazul în care în aceeași instalație inclusă în lista investițiilor stabilită, publicată și transmisă Comisiei Europene se realizează mai multe investiții, acestea se evaluează de către autoritatea publică centrală pentru energie în ansamblu, pentru a stabili dacă se depășește sau nu pragul de 12,5 milioane EUR, cu excepția cazului în care investițiile respective sunt, în mod independent, viabile din punct de vedere tehnic sau financiar.

(3) Până la data de 28 februarie a fiecărui an atât producătorul de energie electrică, cât și operatorul de rețea trebuie să prezinte autorității publice centrale pentru energie un raport referitor la punerea în aplicare a investițiilor lor selectate, incluzând soldul alocării de certificate cu titlu gratuit și cheltuielile de investiții suportate, precum și tipurile de investiții sprijinite, raport ce se comunică inclusiv Comisiei Europene.

(4) Autoritatea publică centrală pentru energie transmite anual Comisiei Europene raportul referitor la punerea în aplicare a investițiilor lor selectate.

SECȚIUNEA a 2-a

Fondul pentru modernizare

Art. 53. — (1) România beneficiază de finanțare din veniturile aferente Fondului pentru modernizare, pentru a sprijini investițiile, inclusiv finanțarea proiectelor de mică anvergură, pentru modernizarea sistemului energetic și îmbunătățirea eficienței energetice.

(2) Din Fondul pentru modernizare România beneficiază:

a) de un procent de 11,98% din cota de 2% din cantitatea totală de certificate de emisii de gaze cu efect de seră care urmează să fie scoase la licitație în perioada 2021-2030;

b) de un procent de 9,7% din cota de 2,5% din cantitatea totală de certificate de emisii de gaze cu efect de seră care urmează să fie scoase la licitație în perioada 2024-2030.

(3) Autoritatea publică centrală pentru energie este autoritatea națională de implementare și gestionare a fondurilor alocate României din Fondul pentru modernizare.

(4) Autoritatea publică centrală pentru energie și autoritatea publică centrală pentru protecția mediului notifică Comisiei Europene cuantumul și/sau cotele de certificate care urmează să fie utilizate pentru alocarea tranzitorie cu titlu gratuit pentru Fondul pentru modernizare și cele emise în scop de solidaritate, dezvoltare și interconectare în cadrul Uniunii Europene.

CAPITOLUL X

Măsuri financiare pentru sectoarele și subsectoarele expuse riscului de relocare

Art. 54. — (1) Autoritățile publice centrale trebuie să adopte măsuri financiare în favoarea sectoarelor sau subsectoarelor care sunt considerate a fi expuse unor riscuri semnificative de relocare a emisiilor de dioxid de carbon ca urmare a transferării costului dioxidului de carbon în prețul electricității, pentru a compensa aceste costuri, cu respectarea normelor aplicabile privind ajutorul de stat, în contextul celei de-a treia perioade a schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, precum și pentru perioada 2021-2030.

(2) Măsurile financiare prevăzute la alin. (1) nu trebuie să depășească un quantum de 25% din veniturile obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să asigure o protecție adecvată împotriva riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon pe baza unor valori de referință ex ante pentru emisiile indirecte de CO₂ pe unitatea de producție.

(3) Se interzice alocarea de certificate cu titlu gratuit instalațiilor din sectoare sau subsectoare care fac obiectul altor măsuri financiare de atenuare a riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2023/956. Aceste măsuri se ajustează în consecință.

CAPITOLUL XI

Sancțiuni

Art. 55. — (1) Pentru nerespectarea prevederilor art. 23, art. 33 alin. (1), art. 36 alin. (9) și (10) se aplică o penalitate de 100 euro, echivalentă în lei, la cursul oficial de schimb leu/euro al Băncii Naționale a României valabil la data de 1 octombrie a anului respectiv, pentru fiecare tonă de dioxid de carbon echivalent emisă pentru care operatorul, operatorul de aeronave sau compania de transport maritim nu a restituit certificatele de emisii de gaze cu efect de seră, ce constituie venit la Fondul pentru mediu, în condițiile legii.

(2) Pentru nerespectarea prevederilor art. 43 alin. (5) se aplică o penalitate de 100 euro, echivalentă în lei, la cursul de schimb leu/euro al Băncii Naționale a României valabil la data de 1 iunie a anului respectiv, pentru fiecare tonă de dioxid de

carbon echivalent emisă pentru care entitatea reglementată nu a restituit certificatele de emisii de gaze cu efect de seră, ce constituie venit la Fondul pentru mediu, în condițiile legii.

(3) Penalitatea prevăzută la alin. (1) și (2) este indexată cu indicele european al prețului de consum.

(4) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate comunică Administrației Fondului pentru Mediu, până cel târziu la data de 10 octombrie a fiecărui an, situația operatorilor, operatorilor de aeronave și companiilor de transport maritim care nu au restituit certificate de emisii de gaze cu efect de seră în condițiile legii, numărul de certificate nerestituite de fiecare dintre aceștia, precum și alte informații relevante.

(5) Începând cu anul 2028, Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate comunică Administrației Fondului pentru Mediu, până cel târziu la data de 10 iunie a fiecărui an, situația entităților reglementate care nu au restituit certificate de emisii de gaze cu efect de seră în condițiile legii, numărul de certificate nerestituite de fiecare dintre aceștia, precum și alte informații relevante.

(6) Administrația Fondului pentru Mediu comunică autorităților publice centrale pentru protecția mediului și Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate, până la data de 31 decembrie a fiecărui an, lista operatorilor, operatorilor de aeronave, companiilor de transport maritim și entităților reglementate prevăzute la art. 23, art. 33 alin. (1), art. 36 alin. (9) și (10) și art. 43 alin. (5) pentru care au fost emise decizii de impunere a penalității prevăzute la alin. (1) și (2), sumele calculate prin deciziile de impunere, măsurile care au fost luate și sumele care au fost restituite de aceștia.

(7) Plata sumelor prevăzute la alin. (1) nu exonerează operatorul, operatorul de aeronave, compania de transport maritim și entitatea reglementată de la obligația de a restitui certificatele de emisii de gaze cu efect de seră pentru fiecare tonă de dioxid de carbon echivalent emisă pentru care operatorul, operatorul de aeronave, compania de transport maritim sau entitatea reglementată nu a restituit certificate în registrul Uniunii, până la data la care restituie certificatele de emisii de gaze cu efect de seră corespunzătoare emisiilor din următorul an calendaristic.

(8) Prin excepție de la prevederile alin. (4), Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate nu comunică Administrației Fondului pentru Mediu situația companiilor care nu au restituit certificate de emisii de gaze cu efect de seră pentru emisiile aferente anului 2024.

Art. 56. — (1) Constituie contravenții următoarele fapte și se sancționează după cum urmează:

a) nerespectarea prevederilor art. 16 alin. (1), art. 18, art. 19 alin. (1), (3), (4) și (7), art. 20 alin. (1), art. 21, art. 30 alin. (1), (3) și (4), art. 32 alin. (1), (2) și (4), art. 38 alin. (1), art. 43 alin. (1), (3) și (6) și ale art. 45, teza întâi, cu amendă de la 40.000 lei la 50.000 lei;

b) nerespectarea prevederilor art. 30 alin. (5), cu amendă de la 30.000 lei la 40.000 lei;

c) nerespectarea prevederilor art. 17 alin. (3), cu amendă de la 30.000 lei la 50.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) se face de către personalul împuternicit din cadrul Agenției Naționale pentru Mediu și Arie Protejate care informează Garda Națională de Mediu.

(3) Aplicarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) se face de către personalul desemnat din cadrul Gărzii Naționale de Mediu.

Art. 57. — Contravențiilor prevăzute la art. 56 alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 58. — Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate afișează anual, pe propria pagină de internet, numele operatorilor, operatorilor de aeronave, companiilor de transport maritim și entităților reglementate care au încălcat prevederile art. 23, art. 33 alin. (1), art. 36 alin. (9) și (10) și ale art. 43 alin. (5).

Art. 59. — Anexele nr. 1-5 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 60. — Autoritățile competente române sprijină demersurile Comisiei Europene de a se ajunge la acorduri cu privire la adoptarea unor măsuri globale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din aviație, care să corespundă obiectivelor Regulamentului (UE) 2021/1.119 și ale Acordului de la Paris, ratificat prin Legea nr. 57/2017.

Art. 61. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 27 iunie 2006, cu modificările și completările ulterioare, cu următoarele excepții: art. 3 lit. y), art. 14^a alin. (1) și (2), punctele 1 și 3 din anexa nr. 1 care rămân în vigoare până la data de 31 decembrie 2025.

Art. 62. — Procedurile prevăzute de Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.256/2020 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru perioada 2021-2030, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 668/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea și operarea conturilor din registrul Uniunii al emisiilor de gaze cu efect de seră, aflate sub jurisdicția statului român, cu modificările și completările ulterioare, inițiate înainte de data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, continuă și se aplică și după intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 63. — În tot cuprinsul actelor normative în vigoare, trimiterea la Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 se înlocuiește cu trimiterea la prezenta hotărâre.

★

Prezenta hotărâre transpune prevederile Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul

Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 275 din 25.10.2003, prevederile Directivei 2004/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 octombrie 2004 de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității, în temeiul mecanismelor bazate pe proiectul din Protocolul de la Kyoto, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. L338 din 13.11.2004, prevederile Directivei 2008/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 de modificare a Directivei 2003/87/CE pentru a include activitățile de aviație în sistemul de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 8 din 13.01.2009, prevederile Directivei 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea îmbunătățirii și extinderii sistemului comunitar de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 140 din 5.06.2009, prevederile Directivei 2018/410/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2018 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea rentabilizării reducerii emisiilor de dioxid de carbon și a sporirii investițiilor în acest domeniu și a Deciziei (UE) 2015/1.814, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 76 din 19.03.2018, prevederile Directivei (UE) 2023/958 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de modificare a Directivei 2003/87/CE în ceea ce privește contribuția sectorului aviației la obiectivul Uniunii de reducere a emisiilor la nivelul întregii economii și punerea în aplicare în mod corespunzător a unei măsuri globale bazate pe piață, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 130 din 16.05.2023, și prevederile Directivei (UE) 2023/959 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și a Deciziei (UE) 2015/1.814 privind înființarea și funcționarea unei rezerve pentru stabilitatea pieței aferentă schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 130 din 16.05.2023.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Viceprim-ministru, ministrul apărării naționale,
Liviu-Ionuț Moșteanu
p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Raul Pop,
secretar de stat
Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Ciprian-Constantin Șerban
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán
Ministrul energiei,
Bogdan-Gruia Ivan
p. Ministrul afacerilor externe,
Luca-Alexandru Niculescu,
secretar de stat
p. Ministrul economiei, digitalizării,
antreprenoriatului și turismului,
Viorel Băltărețu,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

C A T E G O R I I L E**de activități cărora li se aplică schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră**

1. Instalațiile sau părțile de instalații utilizate pentru cercetare, dezvoltare și testare de produse și procese noi nu intră sub incidența hotărârii. Instalațiile în cazul cărora, în timpul perioadei precedente relevante de cinci ani, prevăzută la art. 5 alin. (1) din hotărâre, emisiile generate de arderea biomasei care respectă criteriile stabilite în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei contribuie, în medie, la mai mult de 95% din media totală a emisiilor de gaze cu efect de seră nu intră sub incidența hotărârii.

2. Valorile pragurilor menționate mai jos se referă în general la capacități de producție sau randamente. În cazurile în care în cadrul aceleiași instalații se efectuează mai multe activități care se încadrează în aceeași categorie, capacitățile acestor activități se însumează.

3. La calcularea puterii termice nominale totale a unei instalații pentru a se decide cu privire la includerea acestora în schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră se însumează puterea termică nominală a tuturor unităților tehnice care fac parte din aceasta și în care se ard combustibili în cadrul instalației respective. Unitățile respective ar putea include orice tip de cazane, arzătoare, turbine, încălzitoare, furnale, incineratoare, cuptoare de calcinare, etuve, cuptoare, uscătoare, motoare, pile de combustie, instalații de ardere în buclă chimică, facle și instalații de post-combustie termică sau catalitică. Instalațiile cu putere termică nominală mai mică de 3 MW nu sunt luate în calcul.

4. Dacă o instalație deservește o activitate în cazul căreia pragul nu este exprimat ca putere termică nominală totală, pragul pentru activitatea respectivă are prioritate la luarea deciziei privind includerea în schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

5. Dacă se constată că într-o instalație se depășește pragul de capacitate pentru vreo activitate prevăzută în prezenta anexă, se includ în autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră toate unitățile în care se ard combustibili, altele decât cele pentru incinerarea deșeurilor periculoase sau municipale.

6. De la data de 1 ianuarie 2012 sunt incluse toate zborurile care sosesc sau pleacă de pe un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru căruia i se aplică Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Activități	Gaze cu efect de seră
Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW (cu excepția instalațiilor pentru incinerarea deșeurilor periculoase sau municipale) Începând cu data de 1 ianuarie 2024, arderea combustibililor în instalații pentru incinerarea deșeurilor municipale cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW, în sensul obligațiilor privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor	Dioxid de carbon
Rafinarea țițeiului, atunci când sunt exploatate instalații de ardere cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW	Dioxid de carbon
Producerea cocsului	Dioxid de carbon
Prăjirea sau sinterizarea, inclusiv peletizarea minereurilor metalice (inclusiv a minereurilor sulfidice)	Dioxid de carbon
Producerea fierului sau oțelului (topire primară sau secundară), inclusiv instalații pentru turnare continuă, cu o capacitate de producție mai mare de 2,5 tone pe oră	Dioxid de carbon
Producerea sau prelucrarea metalelor feroase (inclusiv feroaliaje), atunci când sunt exploatate instalații de ardere cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW. Prelucrarea include, printre altele, laminoare, reîncălzitoare, cuptoare de recoacere, forje, topitorii, acoperire și decapare.	Dioxid de carbon
Producția de aluminiu primar sau alumină	Dioxid de carbon și perfluorcarburi
Producerea de aluminiu secundar atunci când sunt exploatate instalații de ardere cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW	Dioxid de carbon
Producerea sau prelucrarea metalelor neferoase, inclusiv producerea aliajelor, rafinare, topire-turnare, atunci când sunt exploatate instalații de ardere cu o putere termică nominală totală (incluzând combustibilii folosiți ca agenți de reducere) de peste 20 MW	Dioxid de carbon
Producerea clincherului de ciment în cuptoare rotative cu o capacitate de producție de peste 500 de tone pe zi sau în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Producerea de var sau calcinarea dolomitei sau a magnezitei în cuptoare rotative sau în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Fabricarea sticlei, inclusiv a fibrei de sticlă, cu o capacitate de topire de peste 20 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Fabricarea prin ardere de produse ceramice, în special de țigle, cărămizi, cărămizi refractare, plăci ceramice, gresie ceramică sau porțelan, cu o capacitate de producție de peste 75 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Fabricarea de material izolat din vată minerală folosind sticlă, rocă sau zgură, cu o capacitate de topire de peste 20 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Uscarea sau calcinarea ghipsului sau fabricarea plăcilor de ipsos și a altor produse din ghips, cu o capacitate de producție de ghips calcat sau de ghips secundar uscat de peste 20 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Producerea de celuloză din lemn sau alte materiale fibroase	Dioxid de carbon

Activități	Gaze cu efect de seră
Producerea de hârtie sau carton, având o capacitate de producție mai mare de 20 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Producția de negru de fum care implică carbonizarea substanțelor organice, cum ar fi uleiurile, gudroanele, cracările și reziduurile de distilare, cu o capacitate de producție care depășește 50 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Producerea acidului azotic	Dioxid de carbon și oxid de azot
Producerea acidului adipic	Dioxid de carbon și oxid de azot
Producerea acidului glioxalic și glioxilic	Dioxid de carbon și oxid de azot
Producerea amoniacului	Dioxid de carbon
Producerea substanțelor chimice organice vrac prin cracare, reformare, oxidare completă sau parțială sau prin procese similare, cu o capacitate de producție care depășește 100 de tone pe zi	Dioxid de carbon
Producția de hidrogen (H ₂) și gaz de sinteză cu o capacitate de producție care depășește 5 tone pe zi	Dioxid de carbon
Producerea de sodă calcinată (Na ₂ CO ₃) și de bicarbonat de sodiu (NaHCO ₃)	Dioxid de carbon
Captarea gazelor cu efect de seră de la instalațiile care intră în sfera de aplicare a prezentei hotărâri în vederea transportului și stocării geologice într-un sit de stocare autorizat în temeiul Directivei 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1.013/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului	Dioxid de carbon
Transportul gazelor cu efect de seră pentru stocarea geologică într-un loc de stocare permis în temeiul Directivei 2009/31/CE, cu excluderea acelor emisii care fac obiectul unei alte activități în temeiul prezentei hotărâri	Dioxid de carbon
Stocarea geologică a gazelor cu efect de seră într-un sit de stocare în temeiul Directivei 2009/31/CE	Dioxid de carbon
Aviație Zborurile care pleacă de pe un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru căruia i se aplică dispozițiile tratatului sau sosesc pe un astfel de aerodrom. Această activitate nu include: a) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul unui monarh în funcție și al rudelor sale apropiate, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor provenind din țări care nu sunt state membre, aflați în misiune oficială, cu condiția ca o astfel de situație să fie dovedită prin indicatorul corespunzător al statutului zborului în planul de zbor; b) zboruri militare efectuate cu aeronave militare și zboruri ale serviciilor de vamă și de poliție; c) zboruri legate de misiuni de căutare și salvare, zboruri ale serviciilor de pompieri, zboruri umanitare și zboruri ale serviciilor medicale de urgență autorizate de către autoritățile competente corespunzătoare; d) orice zboruri efectuate exclusiv în conformitate cu regulile de zbor la vedere definite în anexa nr. 2 la Convenția de la Chicago; e) zborurile care se încheie pe aerodromul de unde a decolat aeronava și în timpul cărora nu au avut loc aterizări intermediare; f) zborurile de instruire efectuate exclusiv în scopul obținerii unei licențe sau a unei calificări, în cazul personalului navigant de conducere, dacă acest lucru este dovedit printr-o indicație corespunzătoare în planul de zbor, cu condiția ca scopul zborului să nu fie transportul de pasageri și/sau de marfă sau poziționarea sau transportul aeronavei; g) zboruri efectuate exclusiv în scopul cercetării științifice sau în scopul verificării, al testării sau al certificării aeronavei sau a echipamentului de bord sau de sol; h) zborurile efectuate de aeronave cu o masă maximă certificată la decolare mai mică de 5.700 kg; i) zborurile efectuate în cadrul obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate (reformare) pe rutele din regiunile ultraperiferice, astfel cum sunt prevăzute la art. 299 alin. (2) din tratat, sau pe rutele unde capacitatea oferită nu depășește 50.000 de locuri pe an; j) zborurile care, cu excepția acestei litere, s-ar încadra în această activitate, efectuate de un operator de transport aerian comercial care efectuează fie: — mai puțin de 243 de zboruri pe perioadă, timp de trei perioade consecutive de câte patru luni, — zboruri al căror total de emisii anuale este mai scăzut de 10.000 de tone pe an. Zborurile prevăzute la lit. l) sau cele efectuate exclusiv pentru transportul, în misiune oficială, al unui monarh în exercițiu și al rudelor sale apropiate, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor unui stat membru nu pot fi excluse în temeiul prezentei litere; k) începând din data de 1 ianuarie 2013 și până la data de 31 decembrie 2030, zborurile care, cu excepția prezentei litere, s-ar încadra în această activitate și sunt efectuate de un operator de aeronave necomercial care efectuează zboruri cu emisii anuale totale mai mici de 1.000 de tone pe an, inclusiv emisiile generate de zborurile prevăzute la lit. l); l) zborurile dinspre aerodromuri situate în Elveția către aerodromuri situate în Spațiul Economic European. Zborurile între aerodromuri situate în două state diferite, care decolează din țara terță în cauză și aterizează pe teritoriul Uniunii, și zborurile dintre Elveția sau Regatul Unit și orice alt zbor de pe aerodromuri situate în țări terțe diferite, efectuat de către operatorii de aeronave care îndeplinesc toate condițiile următoare: a) operatorii de aeronave dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv; și	Dioxid de carbon

Activități	Gaze cu efect de seră
b) produc emisii anuale de CO ₂ mai mari de 10.000 de tone din utilizarea aeronavelor cu o masă maximă certificată la decolare mai mare de 5.700 kg care efectuează zboruri incluse în prezenta anexă, altele decât cele care pleacă și care sosesc în același stat membru, inclusiv regiunile ultraperiferice ale aceluiași stat membru, începând din data de 1 ianuarie 2021; în sensul prezentei litere, nu se iau în considerare emisiile generate de următoarele tipuri de zboruri: (i) zboruri de stat; (ii) zboruri umanitare; (iii) zboruri medicale; (iv) zboruri militare; (v) zboruri de stingere a incendiilor; (vi) zboruri anterioare sau ulterioare unui zbor umanitar, medical sau de stingere a incendiilor, cu condiția ca astfel de zboruri să fi fost efectuate cu aceeași aeronavă și să fi fost necesare pentru îndeplinirea activităților umanitare, medicale sau de stingere a incendiilor aferente sau pentru re poziționarea aeronavei după îndeplinirea activităților respective, în vederea următoarei sale activități.	
Transport maritim Activități de transport maritim al navelor reglementate de Regulamentul (UE) 2015/757 care efectuează călătorii în scopul transportului de pasageri sau mărfuri în scopuri comerciale	Dioxid de carbon Începând cu data de 1 ianuarie 2026, metan și protoxid de azot

ANEXA Nr. 2**Gazele cu efect de seră**

Dioxid de carbon (CO₂)
Metan (CH₄)
Oxid azotos (N₂O)
Hidrofluorocarburi (HFCs)
Perfluorocarburi (PFCs)
Hexafluorură de sulf (SF₆)

ANEXA Nr. 3**Categorii de activități aferente sectorului transport rutier și rezidențial**

Eliberarea pentru consum a combustibililor utilizați pentru ardere în sectorul rezidențial, al transportului rutier și în alte sectoare

Această activitate nu va include:

a) eliberarea pentru consum a combustibililor utilizați în activitățile prevăzute în anexa nr. 1 la hotărâre, cu excepția cazului în care sunt utilizați pentru ardere în activitățile de transport de gaze cu efect de seră pentru stocare geologică (rândul de activitate douăzeci și șapte);

b) eliberarea pentru consum a combustibililor pentru care factorul de emisie este zero;

c) eliberarea pentru consum a deșeurilor periculoase sau municipale utilizate drept combustibil.

Sectoarele rezidențial și transportului rutier trebuie să corespundă următoarelor surse de emisii, definite în Orientările IPCC din 2006 pentru inventarele naționale de gaze cu efect de seră, cu modificările necesare acelor definiții, după cum urmează:

a) producerea combinată de energie termică și electrică (CHP) (cod categorie de sursă 1A1a ii) și centrale termice (cod categorie de sursă 1A1a iii), în măsura în care produc căldură pentru categoriile prevăzute la lit. c) și d), fie direct; sau prin rețele de termoficare;

b) transport rutier (cod categorie de sursă 1A3b), excluzând utilizarea vehiculelor agricole pe drumuri asfaltate;

c) comercial/instituțional (cod categorie sursă 1A4a);

d) rezidențial (cod categorie de sursă 1A4b).

Alte sectoare care corespund următoarelor surse de emisii, definite în orientările IPCC din 2006 privind inventarele naționale ale gazelor cu efect de seră:

a) industriile energetice (codul categoriei de sursă 1A1), cu excepția categoriilor definite la al doilea paragraf lit. a);

b) industriile prelucrătoare și sectorul rezidențial (codul categoriei de sursă 1A2).

PRINCIPII**privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră****Partea A — Monitorizarea și raportarea emisiilor din instalațiile staționare**

Monitorizarea emisiilor de dioxid de carbon

Emisiile se monitorizează fie pe baza calculelor, fie pe baza măsurărilor.

Calculul

Calcularea emisiilor se realizează după formula:

date privind activitatea x factor de emisie x factor de oxidare

Datele privind activitatea: combustibilul utilizat, rata de producție și alte date care pot fi luate în considerare se monitorizează pe baza datelor privind aprovizionarea sau pe bază de măsurători.

Se utilizează factorii de emisie acceptați. Pentru toți combustibilii se acceptă factori de emisie specifici activității. Se acceptă factori implicați pentru toți combustibilii, cu excepția celor necomerciali, combustibili din deșeuri precum anvelope și gaze din procese industriale. Se vor elabora în continuare valori implicite pentru stratul de cărbuni și valori implicite specifice UE sau specifice țărilor pentru gaz natural. Pentru produsele de rafinare sunt acceptate valorile implicite Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Factorul de emisie pentru biomasă care respectă criteriile de durabilitate și criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru utilizarea biomasei stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare, cu orice ajustări necesare pentru aplicarea în temeiul prezentei hotărâri, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, este zero.

În cazul în care factorul de emisie nu ia în considerare faptul că o parte din carbon nu este oxidat, se utilizează un factor suplimentar de oxidare. În cazul în care s-au calculat factori de emisie specifici activităților care iau în considerare oxidarea, nu este necesară utilizarea unui factor suplimentar de oxidare.

Se utilizează factori de oxidare implicați dezvoltati în conformitate cu Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazului în care operatorul poate demonstra că factorii specifici activității sunt mai exacti. Se efectuează calcule separate pentru fiecare activitate, instalație și pentru fiecare combustibil.

Măsurări

Măsurarea emisiilor se realizează prin metode standardizate sau acceptate și se coroborează cu un calcul ajutător al emisiilor.

Monitorizarea emisiilor de alte gaze cu efect de seră

Se folosesc metode standardizate sau acceptate, elaborate de Comisie în colaborare cu toate părțile interesate relevante și adoptate de Comisie.

Raportarea emisiilor

Fiecare operator include următoarele informații în raportul privind o instalație:

A. Date de identificare a instalației, inclusiv:

- numele instalației;
- adresa acesteia, inclusiv codul poștal și țara;
- tipul și numărul de activități prevăzute în anexa nr. 1 la hotărâre desfășurate în instalație;
- adresa, numărul de telefon, de fax și adresa de poștă electronică ale unei persoane de contact;
- numele proprietarului instalației și al societății-mamă.

B. Pentru fiecare activitate prevăzută în anexa nr. 1 la hotărâre desfășurată în locul pentru care se calculează emisiile:

- date privind activitatea;
- factori de emisie;
- factori de oxidare;
- emisii totale;
- gradul de incertitudine.

C. Pentru fiecare activitate din anexa nr. 1 la hotărâre desfășurată în locul pentru care se măsoară emisiile:

- emisii totale;
- informații privind fiabilitatea metodelor de măsurare;
- gradul de incertitudine.

D. Pentru emisiile din ardere, raportul include, de asemenea, factorul de oxidare, cu excepția cazurilor în care oxidarea a fost luată în considerare la elaborarea unui factor de emisie specific activității.

Statele membre iau măsuri pentru coordonarea cerințelor de raportare cu orice alte cerințe de raportare existente pentru a reduce la minimum sarcinile societăților privind raportarea.

Partea B — Monitorizarea și raportarea emisiilor provenite din activități de aviație

Monitorizarea emisiilor de dioxid de carbon

Emisiile sunt monitorizate prin calcul. Calcularea emisiilor se realizează după formula:

consum de combustibil x factor de emisie

Consumul de combustibil include combustibilul consumat de unitatea auxiliară de putere. Consumul real de combustibil pentru fiecare zbor este folosit ori de câte ori este posibil și se calculează după formula:

Cantitatea de combustibil din rezervoarele aeronavei după terminarea alimentării cu combustibil pentru zborul respectiv — cantitatea de combustibil din rezervoarele aeronavei după alimentarea pentru zborul următor + cantitatea de combustibil alimentat pentru zborul următor

Factorul de emisie aferent kerosenului de aviație, Jet A1 sau Jet A, este de 3,16 (t CO₂/t combustibil).

Emisiile generate de combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică, care utilizează hidrogen din surse regenerabile, în conformitate cu prevederile art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022, cu modificările ulterioare

Dacă datele reale privind consumul de combustibil nu sunt disponibile, se folosește o metodă standard, pe niveluri, pentru a estima consumul de combustibil pe baza celor mai fiabile informații disponibile.

Se folosesc factorii standard de emisie din liniile directe IPCC pentru inventariere din 2006 sau actualizările ulterioare ale respectivelor linii directe, cu excepția cazului în care factorii de emisie specifici activității, identificați de laboratoare acreditate independente care folosesc metode analitice acceptate, sunt mai exacti. Factorul de emisie pentru biomasă care respectă criteriile de durabilitate și criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru utilizarea biomasei stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022, cu modificările ulterioare, cu orice ajustări necesare pentru aplicarea în temeiul prezentei hotărâri, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei, este zero.

Pentru fiecare zbor și combustibil în parte se efectuează un calcul separat.

Raportarea emisiilor

Fiecare operator de aeronave include în raportul prezentat în conformitate cu dispozițiile art. 20 alin. (1) din hotărâre următoarele informații:

A. Informații de identificare a operatorului de aeronave, inclusiv:

- a) denumirea operatorului de aeronave;
- b) statul membru de administrare;
- c) adresa, inclusiv codul poștal și țara și, în cazul în care este diferită, adresa de contact din statul membru de administrare;
- d) numerele de înregistrare ale aeronavelor și tipurile de aeronave folosite, în perioada care face obiectul raportului, pentru a efectua activitățile de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei;
- e) numărul și autoritatea emitentă a certificatului de operator aerian și licența de operare pe baza căreia efectuează activitățile de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei;

f) adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa electronică ale unei persoane de contact;

g) denumirea proprietarului aeronavei.

B. Pentru fiecare tip de combustibil pentru care se calculează emisiile:

- a) consumul de combustibil;
- b) factorul de emisie;
- c) emisiile cumulate totale, provenite de la toate zborurile efectuate în perioada care face obiectul raportului, ce se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei;
- d) emisiile cumulate provenite de la:

(i) toate zborurile efectuate în perioada care face obiectul raportului, care se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei, care au avut ca punct de plecare un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru, iar ca punct de sosire un aerodrom situat pe teritoriul aceluiași stat membru;

(ii) toate celelalte zboruri efectuate în perioada care face obiectul raportului, ce se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei;

e) emisiile cumulate provenite de la toate zborurile efectuate în perioada care face obiectul raportului, ce se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei, și care:

- (i) au avut ca punct de plecare fiecare stat membru;
- (ii) au sosit în fiecare stat membru dintr-o țară terță;

f) gradul de incertitudine.

Monitorizarea datelor tonă-kilometru pentru operatorii de aeronave

Pentru cererile de alocare a cotelor pentru operatorii de aeronave, volumul activităților de aviație se calculează în tone-kilometri, după următoarea formulă:

tone-kilometri = distanța x sarcina utilă,

unde:

distanță înseamnă distanța ortodromică dintre aerodromul de plecare și cel de sosire plus un factor suplimentar fix de 95 km;

sarcină utilă înseamnă masa totală a mărfurilor, a poștei și a pasagerilor transportați.

Pentru calculul sarcinii utile:

a) numărul de pasageri este numărul de persoane aflate la bord, cu excepția membrilor echipajului;

b) un operator de aeronave poate opta să aplice fie masa standard, fie masa reală a pasagerilor și a bagajelor de cală înregistrate în documentația privind masa și centrul pentru zborurile relevante sau o valoare standard de 100 kg pentru fiecare pasager și bagajul său înregistrat.

Raportarea datelor tonă-kilometru în sensul art. 3e și 3f din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului

Fiecare operator de aeronave introduce următoarele informații în cererea pe care o depune în temeiul art. 3e alin. (1) din Directiva 2003/87/CE sau al art. 3f alin. (2) din Directiva 2003/87/CE:

A. Informații de identificare a operatorului de aeronave, inclusiv:

- a) denumirea operatorului de aeronave;
- b) statul membru de administrare;
- c) adresa, inclusiv codul poștal și țara și, în cazul în care este diferită, adresa de contact din statul membru de administrare;
- d) numerele de înregistrare ale aeronavelor și tipurile de aeronave folosite, în anul care face obiectul raportului, pentru a efectua activitățile de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei;

e) numărul și autoritatea emitentă a certificatului de operator aerian și licența de operare pe baza căreia efectuează activitățile de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operator de aeronave;

f) adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa electronică ale unei persoane de contact;

g) denumirea proprietarului aeronavei.

B. Date tonă-kilometru:

- a) numărul de zboruri pe aerodromuri pereche;
- b) numărul de pasageri-kilometru pe aerodromuri pereche;
- c) numărul de tone-kilometru pe aerodromuri pereche;
- d) metoda aleasă pentru calculul masei pasagerilor și a bagajelor de cală;

e) numărul total de tone-kilometru pentru toate zborurile efectuate în cursul anului care face obiectul raportului și care se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre, pentru care este operatorul aeronavei.

Partea C — Monitorizarea și raportarea emisiilor corespunzătoare activității prevăzute în anexa nr. 3 la hotărâre

Monitorizarea emisiilor

Emisiile trebuie monitorizate prin calcul.

Calcul

Emisiile se calculează folosind următoarea formulă:

combustibil eliberat pentru consum x factor de emisie

Combustibilul eliberat pentru consum include cantitatea de combustibil eliberată pentru consum de către entitatea reglementată.

Factorii de emisie implicați IPCC, preluați din ghidurile de inventar IPCC din 2006 sau din actualizările ulterioare ale acestor ghiduri, vor fi utilizați, cu excepția cazului în care factorii de emisie specifici combustibilului identificați de laboratoare independente acreditate care utilizează metode analitice acceptate sunt mai exacte.

Se va face un calcul separat pentru fiecare entitate reglementată și pentru fiecare combustibil.

Raportarea emisiilor

Fiecare entitate reglementată trebuie să includă următoarele informații în raportul său:

A. Date de identificare a entității reglementate, inclusiv:

- a) denumirea entității reglementate;
- b) adresa sa, inclusiv codul poștal și țara;
- c) tipul combustibililor pe care îi eliberează pentru consum și activitățile sale prin care eliberează combustibilii pentru consum, inclusiv tehnologia utilizată;
- d) adresa, telefonul, faxul și detaliile de e-mail pentru o persoană de contact;

e) numele proprietarului entității reglementate și al oricărei societăți-mamă.

B. Pentru fiecare tip de combustibil eliberat pentru consum și care este utilizat pentru ardere în sectoarele rezidențial și transportului rutier, astfel cum sunt definite în anexa nr. 3 la hotărâre, pentru care se calculează emisiile:

- a) cantitatea de combustibil eliberată pentru consum;
- b) factori de emisie;

- c) emisii totale;
- d) utilizarea finală a combustibilului eliberat pentru consum;
- e) incertitudine.

Statele membre iau măsuri pentru a coordona cerințele de raportare cu orice cerințe de raportare existente pentru a reduce la minimum sarcina de raportare a întreprinderilor.

ANEXA Nr. 5

CRITERIILE PRIVIND VERIFICAREA

Partea A — Verificarea emisiilor provenite din instalațiile staționare

Principii generale

1. Sunt verificate emisiile rezultate din fiecare dintre activitățile enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre.

2. Procesul de verificare include evaluarea raportului în temeiul art. 20 alin. (1) și art. 31 alin. (1) din hotărâre și a monitorizării de pe parcursul anului anterior.

Verificarea abordează fiabilitatea, credibilitatea și acuratețea sistemelor de monitorizare și datele și informațiile raportate cu privire la emisii, în special:

- a) datele privind activitățile care au fost incluse în raport, precum și măsurările și calculele conexe;
- b) selectarea și utilizarea factorilor de emisie;
- c) calculele care au condus la determinarea emisiilor generale;
- d) în cazul în care se folosesc măsurări, cât de adecvate sunt alegerea și modul de utilizare a metodelor de măsurare.

3. Emisiile raportate pot fi validate numai dacă există date și informații fiabile și credibile care permit determinarea emisiilor cu un grad ridicat de siguranță. Un grad ridicat de certitudine presupune demonstrarea de către operator a următoarelor aspecte:

- a) că datele raportate nu conțin neconcordanțe;
- b) că datele au fost colectate în conformitate cu standardele științifice aplicabile;
- c) că înregistrările relevante privind instalația sunt complete și coerente.

4. Verificatorul are drept de acces în toate zonele și la toate înregistrările legate de subiectul verificării.

5. Verificatorul ține seama de faptul că instalația este sau nu este înregistrată în cadrul Sistemului comunitar de management și audit ecologic, denumit SGEA.

Metodologie

Analiza strategică

6. Verificarea se bazează pe o analiză strategică a tuturor activităților desfășurate în instalație.

În acest scop verificatorul trebuie să aibă o vedere de ansamblu asupra tuturor activităților și asupra importanței acestora în ceea ce privește emisiile.

Analiza procesului

7. Verificarea informațiilor prezentate se realizează, după caz, în locul în care se află instalația.

Verificatorul recurge la controale prin sondaj pentru a determina fiabilitatea datelor și informațiilor raportate.

Analiza riscului

8. Verificatorul supune evaluării toate sursele de emisii din instalație pentru a determina fiabilitatea datelor privind fiecare sursă care contribuie la totalul emisiilor din instalația în cauză.

9. Pe baza acestei analize, verificatorul identifică explicit acele surse care prezintă un grad ridicat de risc de eroare și alte aspecte ale procedurii de monitorizare și raportare care este posibil să contribuie la apariția unor erori în determinarea emisiilor generale. Este vorba în special de alegerea factorilor de emisie și de calculele necesare pentru a determina nivelul emisiilor din surse individuale. Este acordată o atenție specială surselor care prezintă un risc ridicat de eroare și aspectelor din cadrul procedurii de monitorizare menționate anterior.

10. Verificatorul ia în considerare orice metode eficiente de control al riscului aplicate de operator în vederea reducerii la minimum a gradului de incertitudine.

Raportul

11. Verificatorul pregătește un raport privind procesul de validare în care menționează dacă raportul, în conformitate cu art. 19 alin. (3) din hotărâre, este satisfăcător. Raportul specifică toate aspectele relevante pentru activitatea desfășurată. Verificatorul poate declara că raportul, în conformitate cu art. 19 alin. (3) din hotărâre, este satisfăcător în cazul în care, în opinia sa, declarațiile cu privire la emisiile totale nu prezintă erori semnificative.

Cerințele minime privind competența verificatorului

12. Verificatorul este independent de operator, își desfășoară activitățile cu profesionalism și obiectivitate și înțelege:

- a) dispozițiile prezentei hotărâri, precum și standardele și indicațiile relevante adoptate de Comisie în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.016 al Comisiei;
- b) actele cu putere de lege și actele administrative relevante pentru activitățile care fac obiectul verificării;
- c) generarea tuturor informațiilor privind fiecare sursă de emisie din instalație, în special privind colectarea, măsurarea, calcularea și raportarea datelor.

Partea B — Verificarea emisiilor provenite din activități de aviație

1. Principiile generale și metodologia stabilite în prezenta anexă se aplică verificării rapoartelor de emisii provenite de la zborurile care se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre.

În acest sens:

a) la partea A pct. 3, trimiterea la operator se interpretează ca trimitere la un operator de aeronave, iar la lit. c) a respectivului punct, trimiterea la instalație se interpretează ca trimitere la aeronava utilizată la efectuarea activităților de aviație care fac obiectul raportului;

b) la partea A pct. 5, trimiterea la instalație se interpretează ca trimitere la operatorul de aeronave;

c) la partea A pct. 6, trimiterea la activitățile desfășurate în instalație se interpretează ca trimitere la activitățile de aviație care fac obiectul raportului, întreprinse de operatorul de aeronave;

d) la partea A pct. 7, trimiterea la locul instalației se interpretează ca trimitere la locurile folosite de operatorul de aeronave pentru a întreprinde activitățile de aviație care fac obiectul raportului;

e) la partea A pct. 8 și 9, trimiterile la sursele de emisii din instalație se interpretează ca trimiteri la aeronava de care răspunde operatorul de aeronave;

f) la partea A pct. 10 și 12, trimiterile la operator se interpretează ca trimiteri la un operator de aeronave.

Dispoziții suplimentare privind verificarea rapoartelor de emisie din sectorul aviației

2. Verificatorul se asigură în special că:

a) s-a ținut seama de toate zborurile care intră sub incidența unei activități de aviație enumerate în anexa nr. 1 la hotărâre. În cadrul acestei responsabilități, verificatorul dispune de informații privind orarul și de alte informații de trafic ale operatorului de aeronave, inclusiv de informațiile obținute de la Eurocontrol la cererea respectivului operator;

b) există o coerență globală a datelor privind consumul cumulat de combustibil și a datelor privind combustibilul achiziționat sau furnizat prin altă metodă aeronavei care efectuează activitatea de aviație.

Partea C — Verificarea emisiilor corespunzătoare activităților prevăzute în anexa nr. 3 la hotărâre

Principii generale

1. Emisiile corespunzătoare activității prevăzute în anexa nr. 3 la hotărâre fac obiectul verificării.

2. Procesul de verificare include examinarea raportului în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei și cu monitorizarea din cursul anului precedent. Acesta se referă la fiabilitatea, credibilitatea și acuratețea sistemelor de monitorizare și ale datelor și informațiilor raportate referitoare la emisii și, în special:

a) combustibilii raportați eliberați pentru consum și calculele aferente;

b) alegerea și utilizarea factorilor de emisie;

c) calculele care conduc la determinarea emisiilor totale.

3. Emisiile raportate pot fi validate numai dacă datele și informațiile fiabile și credibile permit determinarea emisiilor cu un grad ridicat de certitudine. Un grad ridicat de certitudine impune entității reglementate să demonstreze că:

a) datele raportate nu prezintă incoerențe;

b) colectarea datelor a fost efectuată în conformitate cu standardele științifice aplicabile;

c) înregistrările relevante ale entității reglementate sunt complete și consecvente.

4. Verificatorul trebuie să aibă acces la toate site-urile și informațiile referitoare la subiectul verificării.

5. Verificatorul ia în considerare dacă entitatea reglementată este înregistrată în cadrul sistemului de audit și management ecologic al Uniunii, denumit EMAS.

Metodologie

Analiza strategică

6. Verificarea se bazează pe o analiză strategică a tuturor cantităților de combustibili eliberate pentru consum de entitatea reglementată. Acest lucru necesită ca verificatorul să aibă o imagine de ansamblu asupra tuturor activităților prin care entitatea reglementată eliberează combustibili pentru consum și semnificația acestora pentru emisii.

Analiza procesului

7. Verificarea informațiilor transmise se efectuează, după caz, pe site-ul entității reglementate. Verificatorul utilizează controale la fața locului pentru a determina fiabilitatea datelor și informațiilor raportate.

Analiza de risc

8. Verificatorul va supune toate mijloacele prin care combustibilii sunt eliberați pentru consum de către entitatea reglementată unei evaluări cu privire la fiabilitatea datelor privind emisiile totale ale entității reglementate.

9. Pe baza acestei analize, verificatorul identifică în mod explicit orice element cu un risc ridicat de eroare și alte aspecte ale procedurii de monitorizare și raportare care ar putea contribui la erori în determinarea emisiilor totale. Aceasta implică în special calculele necesare pentru a determina nivelul emisiilor din surse individuale. Se acordă o atenție deosebită acelor elemente cu un risc ridicat de eroare și aspectelor menționate mai sus ale procedurii de monitorizare.

10. Verificatorul ia în considerare orice metode eficiente de control al riscurilor aplicate de entitatea reglementată în vederea reducerii la minimum a gradului de incertitudine.

Raport

11. Verificatorul întocmește un raport privind procesul de validare în care să se precizeze dacă raportul în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei este satisfăcător. Acest raport specifică toate aspectele relevante pentru activitatea desfășurată. Se poate face o declarație conform căreia raportul în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066 al Comisiei este satisfăcător dacă, în opinia verificatorului, emisiile totale nu sunt denaturate semnificativ.

Cerința minimă privind competența verificatorului

12. Verificatorul este independent de entitatea reglementată, își desfășoară activitățile cu profesionalism și obiectivitate și înțelege:

a) dispozițiile prezentei hotărâri precum și standardele și indicațiile relevante adoptate de Comisie în conformitate cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2.066, cu modificările și completările ulterioare;

b) actele cu putere de lege și actele administrative relevante pentru activitățile care fac obiectul verificării;

c) modul în care sunt generate toate informațiile referitoare la toate mijloacele prin care combustibilii sunt eliberați pentru consum de către entitatea reglementată, în special în ceea ce privește colectarea, măsurarea, calcularea și raportarea datelor.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 11% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	3.080	850	310
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.650		340
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.480		500
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	1.050		120
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	4.190		385
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.895		360
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.345		130

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	165	410	980	2.150	665	1.660	4.150	9.960	21.905
ExpertMO	120	300	745	1.780	3.920	1.175	2.930	7.325	17.575	38.660

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	80	195	490	1.175	2.575	765	1.915	4.780	11.475	25.240
ExpertMO	145	360	900	2.150	4.720	1.425	3.560	8.900	21.355	46.980

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	145 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

